

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 28—
pol leta	13—		
četrt leta	6 50	za Ameriko in vse druge dežele:	
na mesec	2 30	celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Narodna tiskarna telefon št. 85.

Na Gorenjskem so vodne sile zlasti ob Savi, ki danes še niso izkoriščene, a samo vprašanje časa je, da se to zgodi. Pa kdo jih bo izkoristil in v katero svrho? V pošte v pridejo tu trije faktorji: ali privatni kapital, ali država, ali pa dežela z našimi občinami.

Moderni razvoj zahteva tudi od poljedelca, da uporabi zase nove iznajdbe, ki bi mu olajšale težko delo in mu nadomestile delavske sile, ki jih sedaj, žal, mnogokrat niti dobiti več ni mogoče. Zato si nabavljajo poljedelci kmetijske stroje in v nekaterih krajih so se že ustanovile strojne zadruge, v katerih si kmetovalci skupno nabavljajo stroje za poljedelska dela. Ta napredek bi se brez dvoma pospešil, ako bi bile zadrugam in posameznim posestnikom na razpolago cenene gonilne sile.

Občna korist zahteva, da se vzame ta stvar v vesten in natančen pretres, da bi se pokazalo, če je mogoče zgraditi električno centralo tako, da bo deželi in prebivalstvu na korist, ali če to ni mogoče.

Tak **vsestranski** pretres bo mogoč šele tedaj, kadar pride deželni odbor z vsemi potrebnimi podatki na dan. Gotove stvari se dajo seveda že prej premotriti.

Sedaj je deželni odbor izdal nekako splošno razglasilo o nameravani centrali in obeta, da obelodani tudi posebno brošuro. Pridržuj se, da posvetimo zadevi primerno stvarno kritiko, hočemo sedaj naprej natisniti, kar nam je dal deželni odbor občinstvu v informacijo na razpolaganje.

1. Introduction

Ne da se tajiti, da kranjska dežela zadnja leta kaže vidna znamenja gospodarskega napredka. Sicer smo še daleč zadaj za drugimi deželami, ki uživajo ugodnejše naravne in politične pogoje, ali vsaj temelj za gospodarsko povzdigo je položen in v ljudstvu se kaže veliko zanimanje za vse, kar bi moglo povzdigniti naš gospodarski položaj. Zlasti odkar se je razvila združena ideja, ki je naučila najširše sloje prebivalstva, kako se dajo majhne sile posameznikov združiti v veliko moč, se je pojavilo na vseh poljih veselo in plodonosno gibanje.

V obrti pa ne napredujemo, kakor bi bilo želeti. Ne le pomanjkanje strokovne izobrazbe je v tem oziru občutno, ampak tudi sredstev manj.

503 Kierkegaard's Sermons, 1852-53

Še veliko večja pa je potreba gonilne sile za obrtnika. Dandanes tlačila malega obrtnika konkurenca tvari, ki imajo na razpolago velika sredstva, s katerimi mali obrtnik nikakor ne more tekmoovati. Vsled tega propada domača obrt in nujno potrebno je, podati tudi manjšemu obrtniku pripomoček, da more za svoj obrat uporabiti vse tehnične pridobitve.

Korist in ugodnost električne razsvetljave je splošno priznana in zato se zlasti naša mesta, pa tudi več knetske občine trudijo, pridobiti si v ta namen električni tok, bodisi z lastnimi napravami, ali na ta način, da stopijo v zvezo s kakim tovarnarjem, od katerega kupujejo tok. Take majhne naprave so večinoma jako nezadostne in imajo poleg velikih ustanovnih in obratnih stroškov tudi razne pomanjkljivosti. Čim večja je taka naprava in v čim večji množini proizvaja potrebni tok, tembolj zadošča svojemu namenu in tem manjši so primeroma njeni stroški.

So pa tudi še drugi nagibi, ki so dovedli deželni odbor do njegovega sklepa.

1. Domačega kapitala ni v toliki meri, da bi se mogel z uspehom lotiti tako velikega podjetja. Prepustiti bi morali to tujemu kapitalu, ki v resnici ze sega po naših vodnih silah. Deželni odbor nikakor ni nasprotnik privatne inicijative na gospodarskem polju, ampak želi tudi, privatni podjetnosti dati novih pogojev, da se more vedno bolj razviti. Vendar ima svoje tehtne pomisleke, da bi prepustil naše vodne sile brezskrbno njihovi usodi.

Kranjska dežela že po svoji prirodni legi kliče k sebi podjetnost mednarodnega kapitala. Odprta nam je pot k morju in odpira se velik trg v orientu. Kranjska dežela je na križišču dveh svetovnih prometnih cest, od katerih vodi ena od severa proti jugu, in druga veže vzhod z zahodom. Železniške zveze so na vse strani ugodne. Taka dežela je, kakor ustvarjena za razvoj obrtnosti. Pa tudi mednarodni kapital, ki ga ti predpogoji morajo privabiti v našo deželo, bi naše vodne sile izkoriščal samo v svoje svrhe in ne bi oddajal ničesar širšim slojem našega poljedelskega in obrtnega prebivalstva. Mi pa hočemo, da se te vodne sile socializirajo, da postanejo last vsega ljudstva in vir dohodkov za najširše sloje. Povzdigniti hočemo v prvi vrsti naš samostojni srednji stan. Nečemo, da bi naše ljudstvo postalo narod dninarjev, ampak hočemo narod samostojnih podjetnih gospodarjev na svoji zemlji. Zato želi deželni odbor glavne vodne sile, ki so v največji nevarnosti, pridobiti in jih postaviti v službo domačemu prebivalstvu, predno se jih še drugi polaste. Za privatno podjetnost ostane še itak dovolj široko polje.

2. Drugi faktor, ki pride tu v poštev, je država. Železniška uprava se bavi že dalje časa z vprašanjem, kako vpeljati na naših železnica električni obrat in si je izbrala v ta namen največje vodne sile naše Gorenjske. Ne oporekam, da bi država od tega utegnila imeti korist, a za nas pride v poštev v prvi vrsti dejstvo.

Dolga je bila pot: z zoro je odšel in zdaj je viselo sonce že nad poldnem. Ni je bilo ne konca, ne kraja — kot da pelje v večnost . . . Janu se je zdelo, da ni na svetu višje gore, kakor je bila tista: več kot desetkrat je sedel na obcestnem kamen in premotril prehojeno pot, ampak tako se je videlo, kot da je še vedno ob vznožju; v dolgih položnih serpentinah se je vila cesta vijugasto, kakor žolto - bel trak v lahni vzpetosti višje in višje — borge kam . . .

Čisto na prsi mu je že klonila glava; znoj mu je tekel v curkih na obrvi, da so skelele oči trudne od solca in motne od prahu, ki ga je raztepaval s svojimi širokimi opankami. Po kuštravih laseh, ki so se mu usipali v mokrih šopih izpod ozkokrajnega zamazanega klobučka globoko po tilniku, mu je tekel znoj kar curkoma, da se je sprjemala srajca s suknjičem. Parkrat je že poskusil, da bi ga slekel in vrgel čez ramo, pa kako, ko je bila vreča velika in teška, da mu je skoro brenkala po stegnih. Tako je počival skoro na vsakem ovinku, poskušal, kako bi se nosilo lažje, ampak vseeno je bilo: vreča je bila težka, da je omahoval pod silnim bremenom in se zaletaval na desno ni levo, kakor pijan.

Šestnajst let je štel takrat Jan in mnogokrat je nesel že težjo bismo, ampak takrat, ko je romal žejen in truden čez visoko goro daleč od svoje domovine, se mu je zdelo, da še ni nesel nikdar tako težkega tovara.

— Morda so se mati zmotili, — je premišljeval. — Morda je v vreči več paprike, kakor so dejali. Kdo ve, stari so, lahko se zmotijo. —

In gledal je vrečo pred seboj, — ni bila ravno velika, ampak, ko se je sklonil, da bi jo zadel na hrbet, je zavzdihnil in zastokal: »Kamenje bi ne moglo biti težje! Mati so se zmotili, ne more biti drugače.

— Ampak, je začel premišljeva-
ti in zadovoljen usmev se mu je za-
črtal na ustnicah, — kolikor več pa-
prike, toliko več denarja. Zlivo za
desetico, deset žlic za goldinar, oh,
velik bo iztržek; polne žepa srebrne-
ga denarja prinesem domov.

Tako se je napotil s tiho nado
zopet dalje.
Proti vrhuncu se je zavila cesta
bolj strmo, kot da se ji mudi in Jan
je hropel, kakor sedemdesetleten sta-
rec, ki gre na božjo pot po strmi
gori.

Naposled je dospel na vrhunec in zgrudil se je v travo poleg ceste izmučen na smrt.

»Morje,« je zavzdihnil čez nekaj časa in zastrmel v silnem razočaranju globoko doli v nižino, kjer je bilo razgrnjeno tja daleč, daleč do nebosklona, kot nedogledna, višnjeva plan.

— To je morje, tisto grozno morje, ki požira barke — velike, kakor hiša, — si je mislil Jan in gledal z razprtimi ustnicami na širno morje, ki se tam v daljini ni odražalo od jasnega neba. Ampak nič strašnega ni videl Jan v tej blesteči modrini in obšla ga je otročja misel, da bi se nagnil z vrhunca tiste gore in potegnil prav nalahno s prstom po mirni gladini: koder bi potegnil prst, bi se začrtala svetla brazda, ki bi zagugala tiste majhne, belim metuljem podobne barčice, ki so se vozile ob obrežju. Pa takrat se je spomnil, da je to morje, ne bazar ali luža ob domači hiši in on daleč na tujih tleh . . . In naenkrat se mu je zazdelo vsa tista krasota tuja in skoro — zoprna.

— Lepše bi bilo, — si je mislil, — ako bi gnalo valove, visoke in bučee do neba, kakor pripovedujejo tisti, ki se vozijo po njem v Ameriko. In sredi njih bi se gugala barka na desno in levo, naprej in nazaj, joj, ko bi se potopila — nikdo bi se ne rešil; samo kričali bi, da bi se slišalo na vrh te gore in morje bi se penilo, bučalo bi in tulilo. —

Mrzla zona je obšla Jana, ko je pomislil na ta prizor in kot da hoče ubežati tej strašni misli, je zadel bisago na rame in se napolnil po gori navzdol proti mestu, ki je ležalo na bregu morja.

Od hiše do hiše je stopal Jan in bisaga se je počasi praznila. Nekateri so se smejali in se šalili z mladim »trgovcem«, ki je prišel prodajat papriko iz daljne Slavonije, ampak Jan

je mislil na mater, mislil na polporušeno domačo kočo in trkal na vsaka vrata. Malo težavno je bilo včasih, ker ga niso razumeli, posebno, ako je prišel do gosposke hiše — pa Jan si je znal pomagati iz zadrege: naglo je odvozljal vrečo in pokazal svojo rdečo robo, potem še žlico in čez vse to debelo razprostrtih prstov, kar je razumel vsak, da zahteva za tisto veliko žlico paprike samo deset krajcarjev.

— O, kako lahka bi bila kupčija, — si je mislil Jan, — ko bi ti bogati ljudje, ki stanujejo v tako lepih hišah, kakor cerkve, — razumeli moj jezik. Tako pa mislijo bogve kako in vzamejo samo po eno žlico. A kadar je začutil v žepu kupček desetic, ga je osvojila kupčijska strast iznova in začel je ponujati kar mimoidočim na cesti, vsakemu, ki ga je srečal, po vseh prodajalnah, po vseh krémah — skozi celo noč.

Ko so padle čez mesto prve sen-
ce blizajočega se mraku, je začutil v
sebi silno utrujenost in grlo mu je
bilo suho, da je komaj še izgovarjal
besede. Vreča sicer ni bila več teška,
mnogo, mnogo je prodal Jan, morda
je bilo vse paprike komaj še za kakih
trideset žlic in žep, v katerem je imel
desetice, se je zdel Janu skoro težji,
kakor vreča.

Prehobil je skoro že vse mesto, zato se je napotil tam po predmestju, po tistih ozkih, poltemnih ulicah, da bi dobil kakega rojaka, saj, kakor je slišal praviti doma, jih je mnogo služilo doli ob morju.

Medtem je zdrknilo solnce tam za bakrenim morjem v svojo krvavo posteljo; temne sence so padle čez mesto; v oknih tistih temnih, predmestnih ulic so zagearele luči.

Jan je šel po ulici naprej truden in izmučen, vrečo je skoro vlačil za seboj, ampak njegove misli so bile tako lahke in prožne, kakor velike, bele peroti so preletele v hipu vse neizmerno daljšo, ki ga je ločila od svoje domovine...

— Tudi v domači vasi se mračí in seljaki se vračajo iz šume in pojo. Morda sedi pred tisto ubožno, najsi-romašnejšo bajto v celi vasi stara mati in opira zguban obraz v žuljave, koščene roke in misli na svojega sina Jana, ki je šel v svet, da prinese domov poln žep srebrnega denarja.

In Jan je izpolnil obljubo: težji je žep, ko bisaga.
»Oj, oj, boleštna sem —
brez mo'ga momka ja—a—a—«
Glasno petje je udarilo Janu v
uho in obstal je kakor očaran.

To so bili njegovi domači glasovi, to je bila pesem, ki jo je čul tolikrat, ko so šli fantje ponoči skož vas.

In vmes so ječale gosli, divje in vabeče, visoki ženski glasovi so brneli v noč, samo en moški glas se je čul med njimi, globok in močan kot oddaljeno grmenje.

Janu je zatrepetalo srce, pogledal je na razsvetljena okna in — stopila k njemu.

Prvi hip ni razločil skoro ničesar: oči, privajene teme, so v luči skoro oslepele, šele, ko je potegnil s

da bi, ako železniška uprava izvrši svoj namen, te vodne sile služile edino samo namenom železnice, popolnoma odtegnjene bi bile pa za drugo uporabo našemu ljudstvu in to za vso bodočnost. Vsled tega je deželni odbor z vsi energijo nastopil proti nameri uprave državnih železnic in je pri dotični obravnavi odločno izrekel, da naj te vodne sile služijo namenom obrti in poljedelstva. V ta namen se je deželni odbor priglasi kot podjetnik v imenu našega prebivalstva in vložil tudi svoj projekt. Ta korak deželnega odbora ni ostal brez uspeha. Železniška uprava se je izjavila, da je pod gotovimi pogoji pripravljena priznati deželni prednost pri uporabi vodnih sil. V to svrhu se vrše pogajanja, kako bi se nameravana centrala izvršila kot deželno podjetje, ki bi v slučaju elektrifikiranja železnice tudi železnici oddajal potrebni tok.

3. Tretji faktor, ki pride v poštev, je torej želja s svojimi občini, ki bi gotovo najbolje ustregla domačim razmeram in gospodarskim potrebam našega prebivalstva. Predno se pa stori tak dalekosežen sklep, ga je treba natančno pretehtati. Deželni odbor bi mogel priporočiti deželnemu zboru le tedaj tako napravo, ako bi prišel do trdnega prepričanja, da bi se tako naprava tudi resnično rentirala. V to svrhu je uvedel deželni odbor poizvedbe, koliko toka bi se takoj oddalo za luč in koliko za moč. Zlasti v obrtnih krogih se je ta misel sprejela takoj spočetka z velikim veseljem. Mnogo obrtnih podjetij se tedaj ne more razširiti zaradi pomanjkanja moči. Tudi industrijanci, ki so si že priredili drage lastne centrale, čutijo nedostatkost svojih naprav in žele, da bi se deželna centrala čimprej izvršila, ker bi jih rešila velikih investicijskih stroškov. Veliko manjših obratov, in na to polagamo največjo važnost, bi pa postalo šele možnih, ako bi jim bila na razpolago taka deželna centrala.

Za poizvedbe in napravo projektov je pooblastil deželni odbor splošno električno družbo Union (A. E. G. Union), ki izvršuje sedaj poizvedbe po svojih tehnikih. Inženirja te družbe gospoda Uhl in Dušan Sernee se bosta oglasila te dni pri občinah in pri večjih podjetnikih, da — za sedaj seveda čisto neobvezno — naberejo podatkov, koliko moči bi tako poželna centrala mogla oddati. Od teh poizvedb je odvisen prvi obseg cele naprave, oziroma naprava sama. Natančnejši poisk pa bodo podale knjižnice, ki se bodo izdale v ta namen.

Blagor kranjskemu učitelstvu ...

Slučaj je nanesel, da smo dobili v roko prošnjo upokojenega kranjskega učitelja na deželni zbor. Ta prošnja osvetljuje učiteljske razmere tako drastično, da smo jo ponatisnili v naslednjem celo.

Vdano podpisani nadučitelj v p. rojen v Goricih nad Kranjem l. 1846 dostojen v Stari trg pri Poljanah, bivajoč v Begunjah pri Lescah, služboval sem na raznih šolah na Kranjskem in v Trbovljah - Vode na Stajerskem od 1876. do konca 1905. ozir. 1907. leta — torej par mesecev manj, nego trideset let.

Bolezen, katero sem si vsled pomenu zdravju ne prijačevala zrak — osobito slabe pitne vode v Starem

trgu pri Poljanah nabopal —, bila je posledica moje prejšnje vpo-
kajitve —, datirane z dnem 15. septem-
bra 1905, št. 4296 (začasno) ozir. z
dnem 30. julija 1907, št. 1911 (stal-
no).

V vpojkajino vsteli so mi — 26 let — t. j. definitivna leta, dočim so mi blizu štiri provizorična leta — in povrh še tretjo starostno doklado enostavno kar naravnost — odbili.

Pokojnine so mi z zgoraj navedenim vpojkajinskim dekretom (stalnim) z dnem 30. julija 1907, št. 1911 priznali 1051 K, ali mesečnih 87 K 60 v.

Sam sodnijsko ločen oženjenec s tremi živimi otroci, katere moram sam s svojimi učiteljskimi dohodki brez kakage drugega premoženja ali kakage postranskega zaslužka preživljati, razun najstarejšega sina Rudolfa, katerega sem spravil v službo pri c. kr. državnih železnici v Trstu.

Meni — za mojo osebo določeni-
nih je 50 K na mesec —, žena pa, ka-
tera z dvema hčerka biva v Ljubl-
jani, dobiva iz moje pokojnine zase
in za obe hčerki skupaj — mesečnih
36 — piši šestinideset kron.

S to in tako pokojnino brez vsa-
kega premoženja ali drugih dohod-
kov — pa naj stanu primerno — ži-
vimo —! Ironija — naša šolska po-
stava —.

Vrhu tega — neozdravljiva bo-
lezen v družini —! Ena navedenih
hčerk — 17letna Angela — je od
rojstva sem padavična ali epileptič-
na — tako, da revica niti šole ne mo-
re obiskovati — in je vsled tega po-
poln analfabet, ter je vsled te groz-
ne bolezni mati prav mnogokrat kar
po cele dni, od jutra do večera z njo
zaposeljena. — Hčerka Maksimilijana
obiskuje pa drugo leto višjo mestno
deklško šolo v Ljubljani.

Sram me je kot omikanca pove-
dati tukaj, kako po beraško - siro-
mašno se preživljamo —, kako po
pasje — stradamo. Zadržim pa takoj
tukaj, da bi si še nadalje voljno in
potrpežljivo prenašali to siromašno
noboštvo, da ni sila skrajna — da nam
ne preti pogin za lakoto —.

Vprašam Vas, merodajne fak-
torje, ali sem sedaj morebiti jaz na
vrsti, da po zgledu — mnogih mojih
tovarišev - sotrpinov zapadem po Va-
ši krivdi z nedolžno družino vred —
strašni kranjski učiteljski boleznii
—, katera gre na Kranjskem po —
ljudih - učiteljih —, tanjki sušici
— vsled pomanjkanja in groznega
pasjega stradanja —?

Na veliko sramoto naših kranj-
skih učiteljskih razmer, naj mi bo na
tem mestu dovoljeno navesti fakt,
da sem kot vpojkajni nadučitelj s tri-
desetimi službenimi leti — bil primo-
ran — vzpriečo take beraške pokojni-
ne — na eni —, vsled take grozne
draginje — na drugi — in rezultir-
rende teh dveh — vsled strašnega po-
manjkanja in pasjega stradanja —
po tretji strani — bil prisiljen — kot
hlapec stopiti v službo za samo hrano
in stanovanje i. s. pri posestniku
Fran Rotarju v Srednji vasi pri Go-
ričah št. 13, in v isti lastnosti in za
isto plačo zadnji čas pri posestniku
Fran Ribnikarju na Dobrem polju št.
1 pri Radovljici.

Ker pa nadalje — star sem 62
let — ne morem več hlapčevskih del
opravljati —, nedolžna družina pa
mi v Ljubljani gladu umira —, pro-
sim veleslavni deželni zbor, naj mi
kar najhitreje zapiše zdlati in ob-
močna zdravila za moj oslabei želo-
dec — in za izstradane želodčke mo-

je siromašna družina tam doli v beli
Ljubljani.

V Begunjah pri Lescah,
28. avgusta 1900.

F. G.

nadučitelj v p.

— Ha, kaka radost, po tridesetih
letih trdega vzgojevanja kmetske
mladine uživati tak pokoj. Čast de-
želi kranjski, ki tako ravna s svoji-
mi učitelji, da na starost še psa lah-
ko zavidaajo za njegovo eksistenco!

Sokol v Zagorju.

(Dopis iz Zagorja ob Savi.)

V nedeljo, 29. avgusta je prire-
dil naš »Sokol« pri novozgrajenem
»Sokolskem domu« javno telovadbo
in ljudsko veselico. Deževalo je skoro
ves dopoldan, in že smo obupavali.
Toda, ko je Sokol razprostrl svoja
krila, se je na mah zjasnil in posil-
jalo je zlato solnce. Popoldne sta se
pripeleli bratski društvi iz Hrast-
nika (20), Trbovelj (32) in zastopni-
ka celjskega in braslovškega Sokola.
Posetilo nas je tudi gasilno društvo
iz Litije, trboveljsko pevsko društvo
»Zvon« ter nebroj občinstva iz teh
krajev. Odzvali so se vabilu v zelo
znatnem številu okoličani. Z trbovelj-
sko godbo na čelu je korakala sokol-
ska armada z naraščanjem na Toplice
k sprejemu pevskega društva »Vran-
ska Vila« in drugih gostov od tam.
Po sprejemu se je pomikal slavnostni
sprevod proti »Sokolskemu domu«.
Občinstvo ga je navdušeno pozdrav-
ljalo. Iz mnogih hiš so plapolale tro-
bojnice, iz oken so vsipale nežne ro-
čice cvetje na mile goste. V imenu
zagorskega Sokola je goste pozdrvil
brat Levstik, v imenu glasbenega
društva Zagorje g. Hladnik. Odgovor-
il je obema g. Kramar, pevovodja
»Vranske Vile«. Članica slednje je
zatem pripela na prapor zagorskega
Sokola krasen, dragocen trak in g.
Kramar je podaril Sokolu znaten dar
za »Sokolski dom«. Za vse to se je
pevskemu društvu zahvalil brat
Levstik.

Nato se je pričela javna telo-
vadba bratskih društev, da pokaže
občinstvu skupno sokolsko delo.
Otvorile so jo proste vaje zagorskega
sokolskega naraščaja. Ginljiv je bil
pogled na male dečke v kroju, ki so
izvajali vaje dokaj dovoljno. Bil je
to njihov prvi javni nastop. Ponosni
smo lahko na tak naraščaj. Prepri-
čani smo, da si z njim vzgojimo naj-
boljše delavce Sokolstva.

Zatem so nastopile vrle zagorske
Sokolice. Izvajale so vaje z obroči
vzorno, kar priča, da so dosti napre-
dovala od lanskega leta. Ko so med
burnim aplavzom odkorakale, se je
že prikazala pri vходу četa 45 telo-
vadev. Izvajali so teške, a krasne
celjske proste vaje, tako precizno in
strumno, da so želi mnogo pohvale.
Omeniti moramo zlasti natančno
kritje in ravnanje, kar se redko kje
vidi. Takoj nato je sledila orodna te-
lovadba. Nastopilo je najpoprej 6
Sokolice na konju. Opazili smo tu lepe
skreče, odbočke in druge primerno
teške vaje. Na tem orodju so izvedle
tudi 4 slikovite skupine, ki jih je se-
stavila sestra Steinerjeva. Končno
so nastopili še člani na drogu, brad-
lji, konju vzdolž in na šir ter s skok-
om v daljino in višino z enkratno
menjavo. Bile so štiri vrste in sicer
2 trboveljski, hrastniška in zagorska.
Nudile se so nam vaje vseh stopenj,
od najprimitivnejših do najbolj kom-
pleiciranih. Za vsako izvedbo je sledil
buren aplavz.

Vaščani so se spogledovali in
tudi mati se je začudila, a ko so zve-
deli, kako in kaj, se jim je zasmilil,
še tudi materin obraz se je razjasnil
in njene vele, razpokane ustnice so
ga poljubile, kakor že dolgo ne ...
»Jan! Nikoli več ne boš zapustil
rodne grude!«

Jan se je nasmehnil, njegove oči
pa so pozdravljale ...

Zadnji rodovine Benalja.

Povest.

(Dalje.)

Za lakaja obleden tujec je vzel
iz žepa zavoj pisem in jih je položil
na mizo.

»Zaupam vaši častni besedi« je
dejal s povdarkom »in vam torej iz-
ročam pisma in prepise. Čakal bom
pred hišo.«

Hlastno je Mihael odvezal in raz-
grnil pisma — komaj jih je bil nekaj
z očmi preletel, bi bil skoraj zakri-
čal presenečenja. Ozrl se je po laka-
ju, a ta je bil že odšel; s ceste se je
čulo, da nekdo pred hišo jaše gor in
dol.

Mihael se je nagnil nad pisma
in jih hitro prečital. S prepisi jih ni
primerjal; zadostovalo mu je, kar je
bral. Ko je končal, je pisma zavrnil
in zavezal ter jih sam nesel pred hišo
tujen, sedečemu že na konju.

»Ali ste pisma primerjali s pre-
pisi?« je vprašal tujec, ko je zavoj
vtaknil v žep.

Pripomniti je treba, da so sledile
posamezne točke hitro druga za dru-
go, kar je prijetno vplivalo na občin-
stvo. Mladi sta še sokolski društvi
hrastniško in trboveljsko, a vendar
sta pripomogli pri tem nastopu k
najlepšemu vspehu.

Po telovadbi se je razvila animi-
rana zabava. Pospešilo jo je zlasti
petje. »Vranska Vila« je pela s finim
umevanjem priprste nar. pesmi.
Vidi se, da ima taktirka v roki g.
Kramarja izvestno moč na njegov
zbor. Divili smo se skupnemu petju
vseh treh prisotnih pevskih društev.
Prednašala so pesmi »Jadransko
morje« in »Slovenac in Hrvat«. Žela
so za navdušeno in krasno petje ži-
valno pohvalo. Da je vspevala veseli-
ca tako sijajno v gnetnem oziru, je
zasluga naših poštvovalnih dam.
Trudile so se ves čas v šotorih in v
kuhinji, kjer so se dobila vsakovrstna
jedila. Vsa čast takemu ženstvu!

Pozabiti pa ne smemo trbovelj-
ske rudarske godbe. Delovala je ne-
umorno — zlasti pri telovadbi — od
poldne do polnočnega vlaka. Da je
zelo uporabna, priča dejstvo, da jo
vabijo skoro vsa bratska društva ob
Savi k sodelovanju.

Tukajšnji socijalni demokrati so
strastno agitirali proti naši prire-
ditvi. Priredili so v dvorani renegata
R. Mihelčiča svojo veselico. Njihov
bog Čobal je grozil nekemu ugledne-
mu obrtniku z bojkotom, če se je ne
udeleži. Ko je korakala vrta sokol-
ska četa mimo soc. demokratičnega
konzuma, je stal pred njim neki pobal-
in in je klical Sokolom »Heil«. Na
oknu pa je slonel Čobal in je zado-
voljno opazoval ta prizor. Vkljub
vsemu lujskanju so se udeležili naše
slavnosti domačini v obilnem števi-
lu. Zlasti je bilo mnogo delavcev.
Dokazali so s tem, da vedo razloče-
vati vstrajno sokolsko delo od plitvih
fraz socijalnodemokratskih priganja-
č. Zagorje pa je iznova pokazalo,
da je zavedno in da tako ostane. Na
svidenje drugo leto ob otvoritvi so-
kolskega doma in ob dvajsetletnici
zagorskega Sokola! Na zdar!

Konferenca pri Bienenrthu.

Dunaj, 3. septembra. Danes
dopolodne je nadaljeval baron Bi-
enrth posvetovanja s politiki, kako bi
se dal zamotani politični položaj re-
šiti. Dopolodne je sprejel trg. ministra
Weiskirchnerja in je govoril z njim
predvsem o pripravah za konferenco
glede češkega dež. zbora. Popoldne
je prišel k min. predsedniku galski
namestnik dr. Bobrzenski.

Krščansko - socialni poslanci.

Linčec, 3. septembra. Krščan-
sko-socialni poslanci Gorenje Av-
strijske so imeli danes popoldne tu
sejo, na katero je prišlo 43 deželnih
in državnih poslancev. O seji so iz-
dali komuniké, v katerem obsojajo
obstrukcijo in se zavzemajo za spre-
membo pravilnika v parlamentu.
Dalje obsojajo »Svobodno Šolo«, za-
htevajo, da ostane nemški značaj
Nižje in Gorenje Avstrijskega neda-
taktnjen in da se zato zakonitim po-
tom označi nemščina kot edini učni
jezik na javnih šolah v teh deželah.
— V splošnem pa se je shod izrekel
proti vladanju na podlagi § 14.

Bilinski in Stapinski.

Brno, 3. septembra. Glede na
spravo med ministrom Bilinskim in
posl. Stapinskim pišejo »Lidové No-

vinje«. Pri tej spravi gre samo za to
med obema politikoma zopet urediti
družabno razmerje, ker v zadnjem
času sploh nista občevala. Na politi-
ki Stapinskega ali Poljske ljudske
stranke nasproti vladi ne spreminja
to dejstvo ničesar. Znano je, da je
baron Bienenrth večkrat prišel k fi-
nančnemu ministru z željo naj gleda,
da pridobi posl. Stapinskega in nje-
govo stranko za vladu, ker bi bilo to
za stališče vlad v parlamentu zelo
važno. Obisk Stapinskega pri finanč-
nem ministru je obsegal le nekake
zahteve Poljske ljudske stranke pri
sestavi proračuna.

Češki deželni zbor.

Praga, 3. septembra. Pri naj-
višjem dež. maršalu Lobkovicu so se
začele danes konference v podporo
vladni akciji glede delavnosti dež.
zbora češkega. Lobkovic se je pogajal
z vodjo nemških naprednjakov
dr. Eppingrom in z načelnikom če-
škega izvrševalnega odbora dr.
Škardo.

Praga, 3. septembra. Češki
minister kranj pojde jutri v Prago
in se bo udeležil skupnega posveto-
vanja čeških poslancev. »Češki slo-
vo« ostro napada ministra in mu
očita brezbriznost o priliki zadnjih
protičeških dogodkov na Dunaju in
na Nižje Avstrijskem. List piše, da
je posvetovanje poslancev zaupno in
nima na njem minister Žáček ničesar
opraviti.

Ogrska kriza.

Budimpešta, 3. septembra.
V političnih krogih se zatrjuje, da je
Wekerlov plan napravil popoln fi-
asko. Politiki, ki so prišli iz province,
pravijo, da se že povsod pripravljajo
za nove volitve, ker je najverjetneje,
da bo parlament razpuščen in bodo
razpisane nove volitve.

Budimpešta, 3. septembra.
Tudi grof Tisza bo dobil povabilo k
cesarju. To je v zvezi z Lukasevim
načrtom volilne reforme. Grof Tisza
je namreč nasprotnik splošne in ena-
ke volilne pravice. Pregovorili bi ga
radi, da naj zavzame vsaj pasivno
stališče, če že ne more Lukasevega
načrta podpirati.

Ministrska kriza na Srbskem.

Belgrad, 3. septembra. O da-
našnjem ministrskem svetu se je iz-
dalo sledeče poročilo: Demisijske
justičnega ministra Ribaraca niso po-
vzročili motivi osebnega značaja,
temveč stvarni razlogi. Pri presoja-
nju skupnih interesov se je uirtila
enotnost članov kabineta, ko so se po-
svetovali o rešitvi krize povzročene
vsled demisijsa Ribaraca. Na ta način
so popolnoma odstranjene zapreke
skupnega dela strank zastopanih v
vladi. V popolnem medsebojnem za-
upanju svojih članov in oprta na po-
moč krone in parlamenta bo vlada
ostala na svojem mestu in bo nada-
ljevala svoje delo z vso vnemo.

Kreta.

Carigrad, 3. septembra. Mi-
nistrski svet je sklenil izdelati ob-
širno spomenico o avtonomiji Krete
in jo predložiti v oktobru turskemu
parlamentu. Predloga bo izdelala po
vzoru one za Samos.

Položaj na Grškem.

London, 3. septembra. Po po-
ročilih iz Aten je glavni vzrok no-
tranje krize neuspeh v kretske
vprašanju, ki ga pripisujejo narav-
nost dinastiji in ki je nje ugledu ze-
lo škodoval. Očitajo dinastiji, da je

svoj zaklad in naj, ko pridejo vojaki
lovit rokovnjače, pomaga, da Rdeči
Jakob ne uteče, v največji sili pa ga
naj sama ustrel.

»Če uteče Rdeči Jakob smo vsi
izgubljeni« — uničil nas bo vse brez
usmiljenja. Tako se je glasil konec
tega pisma, čigar resničnost je sto-
pila v tem trenutku Mihaelu Krži-
narju z vso jasnostjo pred oči.

Mihael se je prijemal za glavo.
Petkrat in desetkrat je prebral ta
pisma. Vedel je, da govore resnico,
saj je imel izvirnike pred očmi in saj
je spoznal Lenardovo pisavo.

»Izpridena laška in ciganska
kri« — tako je neke v teh pisemih
govoril Lenard sam o sebi in te be-
sede so Mihaelu neprestano krožile
po mislih.

Dolgo je ugibal, kaj naj stori.
Spoznal je, da bo sodna preiskava,
ki je spravila Lenarda v velik sum,
počasi gotovo še toliko dognala, da
bo sodnija začela tudi proti Lenardu
postopati in zdlo se mu je, da Le-
nard ne more uteči svoji usodi. Kdor
ima toliko na vesti se ne reši več.

»Ali naj vse naznanim policijs-
skemu ravnatelju in mu izročim ta
pisma?« tako se je vpraševal Mihael.
Pamet mu je velevala, naj tako stori,
sreče pa mu je govorilo, da ne —
zaradi Renate ne.

Renate in Lenard! Spominjal
se je Mihael, kako se je Lenard pri-
žadeval, da bi si pridobil Renato in
spominjal se je tudi, da ga je ta člo-
vek poskušal dvakrat zavrtno umo-

rokavom parkrat preko njih, kot da
hoče obrisati meglo, ki mu zapira po-
gled, je zagledal nekaj začudenih in
smehljajočih obrazov.

Zatohel in težak zrak mu je le-
gel na pljuča, ker v krčmi je vonjalo
po tobakovem dimu in opojni pijači.
Sedel je za prvo mizo in si globoko
oddahnil.

Tam v kotu ob daljši mizi je se-
dela troje deklet v kričečih oblekah,
z globoko čez seneci počesanimi lasmi
in očmi mokrosvetlikajočimi. Jan je
videl, kako so ga pogledale vse na-
enkrat in kako se je nasmehnil tisti
moški, ki je sedel med njimi s gitaro.

»Dajte, zapojte naše pesmi!« je
dejal Jan s hripavim glasom, nakar
se je ena izmed njih dvignila in pri-
stopila k njemu.

Slabo je govorila njegov jezik,
ampak vendar je Jan razumel, kaj
hoče in po precej dolgem premišlje-
vanju ji je dal — desetero.

Moški, ki je sedel med njimi z
gitaro je pomežiknil, nato so zapeli,
da je Janu radosti zatrepetaloo sree.

»Djevojčica vodo gazi
ima roke bele
mimo jaše mlad katana
tihu joj se smije ...«

— Jan ni čutil več, da je v tuji-
ni, ne, v domači vasi, v krogu doma-
čih fantov ... Kako lepo done pesmi
čez vas, tja čez visoke lesove do tem-
nih gora, kako je srce veselo in polno
pijane radosti — ej! ...

Jan je zakrilil z rokama in zapel
z njimi. —

In sam ni vedel, kako je prišlo,
da je sedel nenadoma sredi med nji-
mi in pil iz tiste velike kupe, ki je
menda provzročila, da je pozabil vse
okoli sebe in pripovedoval na dolgo
in široko poleg sedečih deklini, koliko
je iztržil in kako vesel bo kmalu po-
zdravil domačo vas ...

In strune so zapele vnovič, vno-
vič je priromala na mizo tista velika
kupa, pa Janu je že klonila glava k
mizi, samo včasih je še zakrili z
rokama in zapel pijano z njimi, nato
je zaspal.

Ko ga je zbudil zjutraj krčmar,
je planil pokonci, kot iz teških sanj.
Posegel je v žep, pa — čudo bož-
je! — žep je bil prazen in on v krčmi
sam. Nikjer ni bilo več sledu o čudo-
vitih pevkah, nikjer o njegovem de-
narju in prestrašen se je ozrl okoli ...
Tam za vrati je ležala njegova
vreča, polita in pohojena, paprika je
bila razsuta po tleh in pomešana z
mokroto, da se je videlo, kot mlaka
temne krvi.

Takrat se je zavedel in zajokal,
kakor šestleten otrok ...

Čez štiri dni je zagledal Jan zo-
pet svojo rodno vasico.

Solnce je predlo svetle niti čez
zlatno žitno polje, a on se ni upal po-
gledati nikamor, ker nekdo je kora-
kal z njim, ki ga je imel oddati zopet
domači občini.

zamudila pravi trenotek za aneksijo Krete, tako da otok morda nikdar ne bo združen z Grško. Jeza ljudstva in armade gre naravnost proti vladarski hiši. Optimističnim poročilom iz Aten tu nič ne verujejo.

Zeppelinov zrakoplov.

Friedrichshafen, 3. septembra. Včeraj zvečer ob 3/4 10 je »Z. III.« srečno prispel sem. Plaval je s hitrostjo 55 km. Danes bodo zrakoplov popravljali, ker se jutri zopet dvigne v zrak.

Severni tečaj.

New York, 3. septembra. Časniki priobčujejo resne dvome o Cookovih trditvah.

Skagen, 3. septembra. Popoldne je prišel Cook na parniku sem in je povedal nekemu korespondentu, da je 21. aprila 1908. ob 7. zjutraj dosegel severni tečaj, kar je konstatiral opoldne z merjenjem. Ze 8 dni prej je začel z merjenjem in je to tudi 8 dni potem še nadaljeval. Na severnem polu ni našel zemlje. Morske globine ni meril, ker ni imel priprav zato. Najnižja temperatura je bila 83° Fahrenheita. Na severni pol je trajala pot 3 mesece, nazaj pa 9 mesecev.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Sodišče je podelilo zagovorniku dr. Medakoviću strog ukor, ker je žalil državnega pravdnika.

Nato je predsednik proglasil, da je senat odbil predlog državnega pravdnika, naj se prečitajo razni članki iz »Slovenskega Juga«, »Politike« in »Malega Zornala«, sprejel pa predlog, da se prečitajo: prepis beležk, ki jih je policija v Zemunu zaplenila dr. Budisavljeviću ob povratku iz Beograda in nekateri članki iz koledarja »Vardars«.

Te spise je nato čital votant Pavšić.

K včerajšnji razpravi je predsednik pozval orožnika Damjana Milčevića kot prič.

V svoji izpovedbi je trdil, da je imel obtoženec Adam Pribečević s svojim bratom Milanom in učiteljico Martinovič tajen sestanek v Malem Gradu. Na tem sestanku so peli srbske pesmi, nazdarjali kralju Petru kot vladarju vseh Jugoslovancev in klicali »Abzug Avstrija«.

Ta svedok je pričal o vsem tem, daši je šele 14 dni v Malem Gradu. Opozorjen na to, je rekel, da je vse ono izvedel od neke zaupne in povsem zanesljive osebe.

Ko so ga zagovorniki vprašali za ime te osebe, ga ni mogel navesti.

Nato se je oglašil za besedo dr. Hinkovič. Rekel je med drugim: V obtožnici se naglašja, da je v Rumi obstajala organizacija, ki je nabirala prostovoljce za Srbijo. Začetkom te razprave se je prijavil za zagovornika dr. Zarko Miladinović, ki ga pa je sodišče izključilo od zagovorništv. Rekel je, da je tudi osumljen veleizdaje. Dr. Miladinovića so nato aretirali in ga kasneje izročili vojnemu sodišču. Vojno sodišče je o tem predmetu zaslišalo okrog 70 prič ter imelo komisijo na licu mesta, da se prepriča, ako je mogoče, da pluje po Savi ladja, ki bi mogla sprejeti na krov 50.000 pušk. Dr. Zarko Miladinović je bil končno po rigorozni preskavi oproščen vsake krivde. Vojno sodišče je vodilo proti dr. Miladinoviću tudi preiskavo radi »veleizdaje«. Zato predlagam, naj se od vojne sodišča dobe vsi spisi, tičeči se

riti ter v tretje najel razbojnik, da bi ga ubili.

»Mrčes je ta človek, ki zasluži vešala, ali da prihranimo Renati žalost in razburjenje in da ji dokažemo, da sem po svojem značaju vreden njene ljubezni, storim to, kar bi Renata storila na mojem mestu.«

Vzel je pisano in vzlic pozni uri je šel iskat Lenarda Benaljo na njegov dom. V pritličju dotične hiše je bila znana krčma, v kateri so bili še veseli gostje, vsled česar so bila vrata še odprta. Ne da bi ga bil kdo opazil, je prišel Mihael v prvo nadstropje, kjer je iztaknil žensko, ki ga je po dolgem obotavljanju peljala v Lenardovo sobo.

Kakor da je bila oplenjena, tako je izgledala ta soba. Lenarda je revščina silila prodajati pohištvo komad za komadom. Ker mu celo gostilničar v hiši brez plačila že ničesar ni hotel več dati. V sobi je bila samo miza in revna postelja, na kateri je ležal Lenard.

Plaho je Lenard dvignil glavo, ko je Mihael vstopil v sobo in v skrajnem iznenadenju je zaklical:

»Vi — vi — kaj hočete od mene tako pozno ponoči.«

»Ne prihajam kot sovražnik« je rekel Mihael resno in nekako slovesno. Nimam sicer nobenega vzroka, da bi vam bil prijatelj, tudi kot človek ne morem imeti z vami usmiljenja ...«

(Konec prihodnjic.)

procesa dr. Miladinovića ter se tu prebita.

Državni pravdnik se je z vao odločnostjo protivil temu predlogu. Utemeljuje svoje nasprotstvo, je rekel med drugim: Vojno sodišče je vodilo razpravo proti dr. Miladinoviću samo radi nabiranja prostovoljcev za Srbijo in ga je oprostil samo tega zločina, a v preiskavo radi »veleizdaje« se ni niti mešalo. Kazensko postopanje proti dr. Miladinoviću je pred tem sodiščem še vedno v teku.

Dr. Hinkovič: Po § 305 voj. kaz. zak. je vojno sodišče moralo voditi preiskavo tudi radi »veleizdaje«. Ali bi v nasprotnem slučaju vojno sodišče dr. Zarka Miladinovića izpustilo iz zapora, ako bi na njem ostala le senca »veleizdaje«? Zakaj ni potem vojaška oblast izročila dr. Miladinovića temu sodišču?

Državni pravdnik (kriči): To vas ne briga, to ni vaša stvar, to je stvar civilnih oblastev.

Senat se je nato umaknil na posvetovanje.

Predsednik je po kratkem odmoru naznanil, da je senat zavrnil dr. Hinkovičev predlog.

Nato je odredil tajno razpravo, na kateri so se čitali razni članki iz »Amerikanskega Srbohrana«.

V javni razpravi je nato predsednik Tarabochia razglasil:

Konstatujem, da je danes, ko je poteklo 6 mesecev, odkar se je pričela razprava, končano dokazilno postopanje in se imajo pričeti govoriti braniteljev. Ker potrebujejo zagovorniki časa, da se pripravijo na svoje pleodaje, odrejam, da bo prihodnja razprava šele v četrtek, dne 9. septembra ob pol 8. uro popoldne.

Obtoženec Vukdragović: A do tega časa pustite tudi nas na osem dni domov.

Državni pravdnik Accurti (kazoe na senat): E, ko pa oni nečejo!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. septembra.

+ Strah, groza in trepet je zavaladal med klerikale radi jutrišnjega shoda slovenskih svobodomislecev. Ali sloni klerikalizem res na tako slabih nogah, da je ves klerikalni Izrael pokonec in da kriči in vpije radi enega samega shoda, kakor da bi ga jemal že sam vrage? Čemu se potem vedno bahavo sklicujeta na sv. pismo, češ, »portae inferi non praevalent«, ako vas navdaja že groza pri vsakem svobodomiselnem vetriču? Strah in trepet je vedno znak slabosti. In ker se klerikale tako boje jutrišnjega shoda, moramo sklepati, da že čutijo, da se jim majo tla pod nogami in da se jim danes ali jutri lahko poruši na videz tako močna zgradba rimskega klerikalizma. V strahu, ki ima, kakor znano velike oči, vidi škof v shodu nevarno zaroto, zato piše v pismu, ki ga priobčuje v »Domoljubcu«: »Upam, da se tega zlobnega dejanja ne bo udeležilo mnogo Slovencev, prepričan sem, da ta zarota med Slovenci ne dobi privržencev, ampak se bodo vsi z gnusom od nje obrnili in jo zatrli, vendar pa se bojim, da se vsaj nekateri zapeljejo, se shoda udeležijo, njegove sklepe odobro. Obžalujemo nesrečne zasleplence, ki shod sklicujejo, ki bodo na shodu govorili ali se shoda udeležili; obžalujemo posebno nesrečne starše, katerih sinovi so tako globoko zabredli, da v svoji hudobiji še druge zapeljujejo in v globoki prepadi za seboj potegujejo; obžalujemo jih in molimo zanje, da bi se jih Bog usmilil in bi se od zmote zopet povrnil k resnici, od črne tmine k svetlobi spoznanja Božjega. Zato določim: Danes popoldne naj se po krščanskem nauku moli žalostni del svetega rožnega venca in litanije na čast presv. Sreč Jezusovega z dotičnimi molitvami. K tej zadostilni pooblasti nujno vabim vse vernike: moše in mladenice, žene, dekleta in otroke. Udeležite se je danes popoldne mnogoštevilno! — Kakor rečeno, je škof to pismo priobčil samo v »Domoljubcu«. »Slovenec« si ni upal do sledj priobčiti tega navdse duhovitega izliva škofovega srca. Ker torej »Slovenec« ne priobči škofovega pisma, storimo to mi, da naša javnost spozna, kako zelo ubog na duhu je škof Anton Bonaventura.

+ Sumnjenje brez podlage. V »Unionu« je bilo v sredo zvečer veliko veselje, v četrtek zjutraj pa velik maček, ne samo maček, cel lintvern je bil! Katoliški študentje so prišli pokrokat v katoliški hotel — bilo jih je sicer malo, »a to so bili ljudje« — veselje je bilo naravnost na vrhuncu prav na galeriji in tam, kjer se tudi brez prič kaj opravi, ko so katoliškokomisletci obiskovalci začuli, da jim je neki nepridiprav napravil hudiča. Iz garderobe, ki je bila menda v telovadnici čukarije, je izginilo več klobukov, slamnikov, moških in ženskih, par povrtnikov in ko so jeli stikati okoli, našli so pod okni garderobe v blatu in dežju izgubljene re-

či, ki so bile nekatere celo poškodovane. Pride vam četrtek »Slovenec«, sicer še vedno poln slavnostnega navdušenja od prejšnjega večera, ter nam dopoveduje, da so liberalci napravili peklenko lumparijo s tištimi slavniki in klobuki in povrtniki. Ta je lepa! Za primodarije, ki si jih klerikaleci sami med seboj špagajo, bodo pa naprednjaki odgovorili! Zakaj nam »Slovenec« ne navede nobenega imena? Na dan z imeni! — »Slovenec« tega kajpada ne bo storil. Stvar je namreč po vseh okoliščinah soditi čisto enostavno takale. Klerikalna stranka z vsem delovanjem goji v svojih privržencih samo podivjanost in lumparijo in da je kak klerikalni falot napravil navedeno hudobnost, ni čisto nič čudnega. Kdo drug pa je bil na klerikalni prireditvi, kakor sami klerikaleci! Vsa kega neklerikalca bi bili takoj opazili in ekspedirali, kakor znajo. Sicer pa menda tudi ni nikomur sreče poželelo tje! Med hinavci se nihče ne počuti dobro. Končno pa govorimo prav prijateljsko: čuden red je moral biti na klerikalni veselici, da je mogel kdo kar cel kup pokrival in oblek spraviti iz garderobe, pri tem ga pa ni nihče opazil! Če niso klerikaleci nalašč te lumparije provzročili, da bi jo podvrgli naprednjakom, kar so potem res storili? Ta sumnja je docela opravičena z ozirom n. pr. na zgled v Št. Vidu in drugod!

+ Vse bi radi strahovali ljubljanski nemškutariji, ki kujejo naklepe v zaduhlih kazinskih prostorih zoper Slovence. To se je pokazalo zlasti ob priliki shoda poštinih uradnikov v Ljubljani. Ker je »Grazer Tagblatt« ljubljanski dopisnik poslal nemške poštne uradnike, ki so s svojimi slovenskimi tovariši razpravljali v strogo stanovskih vprašanjih v hotelu »Tivoli«, odgovorili so mu ti s krepkim poslanim v istem listu in mu povedali naravnost, da se ne dajo komandirati od ljubljanskih kazinotov. To je bilo tem preveč. V četrtek je izlila kazinska duša ves žolč v »štimateah«, kjer vpije o zatiranju kranjskega nemštva — o čem pa hočejo ti »mukotrpi« drugače govoriti! — ter pristavlja končno, da so nemški poštini uradniki graški, do katerih so imeli ljubljanski nemškutariji toliko zaupanja kot na »wackere teutsche Brider«, mnogo otežčili stališče ljubljanskih nemščurjev ter jim hudo škodovali na ugledu! — Uged! Če pregledamo leksikon o ljubljanski nemškutariji, ne najdemo te besede v njem! Sicer nas pa veseli, da pripoznajo tukajšnji kazinotje, da so se prav nazarensko blamirali v omenjenem slučaju. Ali so res mislili, da izvenkranjski Nemci nimajo drugih potreb kakor izvrševati njih prifrknjene zahteve! Es war einmal ...! Danes je drugače!

+ K poglavju značajev. Piše se nam: Sveta jeza je zagrabila g. Ilea, ko je prečital naš istoimeni članek. Ker je dobil migljaj s kolom od zgoraj, da naj zadevo pojasni, napisal je v »Slovenec« pojasnilo, a povedal ni ničesar. Ako hoče čakati z odgovorom do oktobra, dobro, a prepričan naj bode, da bode vsaka njegova beseda vzbudila odpor, da bomo vsak njegov udarec parirali in udarili nazaj. Z osebnostimi ne opravite ničesar, mi smo pisali stvarno in hoteli izvedeti, kaj je privedlo razne sedaj »stram« katoliške akademike do krščanstva! Zato prosimo g. Ilea, da naj nam v svojem pojasnilu pove in razloži, zakaj je postal konvertit. Mi sicer vemo dva vzroka in sicer je pisal enkrat: »Prestopil sem cerkveni prag, šel k spovedi in obhajilu ter našel Luč in Resnico«, — drugič pa se je izrazil pred pričami: »Klerikalec nisem bil in tudi nikoli ne bom, ali — podpora! Kupljen sem!« Ne vemo, kaj je pravi motiv, no pa to nam že pojasni oktobra »Zora«. Potolažen pa naj bo g. Ilea v toliko, da ni med Kristovimi akademikimi vojniki on edini, še cela vrsta jih je pred in za njim, tudi te še hočemo ogledati, ko spregovori »Zora!« Torej, g. Ilea in sodrugi, na svidenje v oktobru!

+ Molitve za svobodomislece. Klerikaleci zaničujejo globoko vseslovensko gibanje. A zgodi se časih, da jim kdo štrne zmeša. Tako je zdel škof Jeglič s svojo vseslovensko prakso klerikalce blamiral. Škof je namreč izvedel, da so češki klerikaleci dali ob početku gibanja Svobodne Misli po vaseh na Češkem zvoniti »ceinklokum« — mrtvaškim zvončkom — kadar je v dotični fari kdo izstopil iz cerkve. Zgodilo se je to seveda s krščanskim namenom, nahujskati ljudstvo ter vzbujati strah in grozo. Sedaj, ko se je začela Svobodna Misel gibati tudi na Slovenskem, je škof Jeglič kot praktičen Slovan brž jel posnemati češke klerikalce. Njegova kopija je seveda slabša kot original. Početje čeških klerikalcev je imelo vsaj smisel, odredba škofa Jegliča pa ga nima. Škof Jeglič je ukazal moliti za udeležnike svobodomiselnega shoda — iz same ljubezni, kajpada, in ne radi huhkanja. V zadnjem pastirskem listu proti Svobodni Misli pravi škof, da

so vsi člani njenih organizacij že z vstopom vanje izobčeni iz katoliške cerkve. Ker morajo na nedeljskem sestanku Svobodne Misli vsi udeležniki imeti legitimacije, ki so znak članstva organizacije, bodo torej na zborovanju sami izobčenci. Kje je torej doslednost, da ukazuje škof moliti za izobčence. Njegova odredba bi imela smisel tedaj, če bi bil ukazal moliti za čitatelje Svobodne Misli, da bi se ne izgubili iz cerkve. Ako se moli za izobčence — zakaj ne tudi za protestante, za pravoslavne in jude? Sicer pa naj škof Jeglič nikar ne pozabi, da so češki klerikaleci hitro nehali z zvonjenjem, ker so kmalu spoznali, da zvone mrtvaški zvonec le — sebi. — Eden tistih, za katere se bo v nedeljo po cerkvah proti katoliški navadi brezplačno molilo.

+ Državna železnica hoče na vsak način izzvati proti sebi skrajni odpor. Ni ji dovolj, da ima na kranjskogorskem kolodvoru za načelnika zagrizenega Kočevarja, ki lomi tako slovenščino, da se bogu smili, nastavlja nam je povrh še prožnega mojstra za progo Dvije — Kranjska gora, ki ne razume niti besedice slovensko. Tako tepta državna železnica osnovne zakone avstrijske! In mi naj bi to mirno gledali? Nikoli! Sicer pa bomo izpregovorili o tem na drugem mestu — toda jasneje!

Nekaj iz mengiškega čukarskega »foglovža«. Vprašalo se je v Mengšu nedavno tega dijaka A. Z. iz T. pri Mengšu, kje da je njegov tovariš dijak I. K. iz Mengša na počitnicah, pa je odgovoril: »V Zalemlogu — pri fajmostru žre«. Pripomniti je treba, da je dijak A. Z. vnet čuk, ki hodi prav pridno k kaplanu »na vino in šinko«, kakor je sam povedal. In potem taka hvaljeznost. — Dijak I. K. hoče postati duhovnik. Fant je mlad in vesel in ne mara ne za pi-jaco ne za dekleta — menda! Rekel je: zakaj ne bi postal duhovnik — takrat bom takega življenja in veseljačenja že sit! In če ne? Saj se lahko tudi kot duhovnik obleče za čuka, kakor kaplan Baloh v Kamniku 8. pr. m. in »plavša punce« kolikor hoče, saj ne vedo, da je ta čuk »Gospod«!

200 X 1000. Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se priglasili zopet sledeči: 343.—345. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Uneu. 346.—348. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Cerknici. 349. Vahar Ante, blagajnik ukrajne bolnišnice blagajne v Voloski. 350. Dr. R. R. v Št. Vidu pri Zatičini. 351. Marij Perhave, inženir, Trst. 352. Dr. Ploj Miroslav, državni poslanec itd., Dunaj. Najiskrenejša zahvala vsem priglasecem, posebno pa onim, ki so svoje prispevke tudi že vposlali! Le krepko naprej, da bode število 1000 v najkrajšem času doseženo!

Na II. shod slovenske sekcije »Svobodne Misli« opozarjamo še enkrat vse v resnici protiklerikalne Slovence. V dobi, ko je klerikalizem na Kranjskem vsled svoje politične moči potegnil v svoje vrste marsikaterega bivšega naprednjaka, naj shod slovenskih svobodomislecev pokaže, da je pri nas vendar še odločnih in neustrašenih ljudi, ki odkrito zastopajo svoje protiklerikalno prepričanje. Shod se začne popoldne ob pol 10. in se nadaljuje popoldne ob 3.

— Abonent v slovenskem delnem gledališču. Za lože v pritličju (na desni ali na levi) št. 1. K 471, št. 2. K 300, št. 3., 4., 5. in 6. K 386; v I. redu št. 2., 3., 4. in 5. K 457, št. 6., 7., 8. in 9. K 486; v II. redu št. 2. K 93, št. 3. K 107, št. 4. K 122, št. 5. K 136, št. 6. K 150. Te cene veljajo za vse predstave za polovico predstav velja povsodi polovica zgornjega zneska. — Za sedeže na 90 predstav: pritličje I.—III. vrste K 20340, IV. do VI. vrste K 17640, VII.—IX. vrste K 16830, X.—XI. vrste K 11070; balkon I. vrste K 10710, II. in III. vrste K 9540; galerija I. vrste K 5580, II.—V. vrste K 3960. Najemnino je plačati v treh obrokih in sicer do 1. oktobra in do 1. decembra t. l. ter do 1. februarja 1910.

— K vprašanju o spomeniku septembrskih žrtv. Povsem pravilno je, da se javnosti daje prilika, da izrazi svoje želje glede spomenika, ki naj bi se iz javnih sredstev postavil septembrskim narodnim žrtvam. Ali težko je govoriti zdej, ko stojimo že pred nekakim fait accomplie. Naj zasnujem svoje besede tako ali tako, vedno bode našel ta ali oni v njih odločnost in naj si je piscu v sreči bilo niti trohe. Stvar je namreč tale. Natečaj je bil razpisan. To stoji. Z druge strani pa stoji istotako dejstvo, da za ta natečaj niso vedeli vsi naši kiperji. Tudi v natečaju ni bilo natančno označeno, koliko sme spomenik stati — umetniki se torej niti prav urediti niso mogli. Zato vprašam: Ali ne bi se našel modus, da bi se natečaj razpisal še enkrat? S tem bi bila dana možnost, da se konkurence udeležijo vsi naši kiperji, da je izber večja in da se končno postavi res nekaj lepega, pa preprostega, kakor to zahteva svota, s katero sme odbor razpolagati. Ismed to pot vpo-

slanih načrtov je bil najboljši. Peruzijev osnutek po mojem okusu vsaj diha kor ni tak, da bi mogli z njim biti res zadovoljni. Saj je končno sam na sebi lep. Ampak strašno starinski je, in nepraktičen. Vsaj jaz za svojo osebo pa bi rad videl, da bi bil spomenik okusen po modernem okusu — preprost, pa lep. N. pr. nagromadene skale, čeznje, pa bi bilo zlektno jokajoče, od bolesti potrto dekle. Ali pa kaj drugega. Samo le nič starinarskega. Nemodernih kičev imamo že vse preveč. In takega okusa nas je mnogo. Peruzzi naj nič ne zameri, ampak naj napravi z drugimi vred nov osnutek. Saj vemo, da zna dosti. Fr. K.

Žensko telovadno društvo v Ljubljani, uljudno naznanja, da bo v prihodnje redna telovadba ob torkih in sobotah ob 6. zvečer, ter prosi vse one telovadke, ki se vdeležijo javnega nastopa, da bi redno pohajale telovadbo.

»Sokol« na Viču naznanja sokolskim društvom, katera se udeležijo njegove jutrajšnje javne telovadbe, da se zbirajo točno ob 1 1/4 popoldne v »Narodnem domu«, odkoder odkorakajo ob pol 2. z godbo na čelu po Franca Jožefa cesti, Selenburgovi ulici, čez Gradišče, Rinsko cesto, Tržaško cesto na Vič. Na zdar! Odbor.

Sokol I. vabi svoje člane, da se v obilnem številu udeležijo izleta na Vič. Zbirališče ob 1. popoldne pred drustveno sobo, Hirske ulice št. 22, odkoder odkorakamo točno ob 1/4 2 pred »Narodni dom«, kjer gremo z ostalimi bratskimi društvami skupno na Vič.

— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« priredi v sredo, na praznik, dne 8. t. m. veselico pri Plankarju na Dolenjski cesti. »Ljubljanski Zvon« je postal izza svojih vrlo uspešnih letošnjih prireditev gotovo ljubljeneč ljubljanskega občinstva in njegovi čili glasovi privabijo na njegove veselice vselej nebroj narodno-naprednega občinstva. Prepričani smo, da se to zgodi tudi sedaj, posebno pa zato, ker se je Ljubljana zopet začela polniti z onim občinstvom, ki je med počitnicami poletelo na deželo. Vrnivšim se bo gotovo na tem, da se zopet porazvesele enkrat »po mestno«, da slišijo zopet lepo ubrano slovensko, slovansko pesem. Poleg tega pa je Plankarjeva gostilna na Dolenjski cesti, kakor nalašč za kratke izlete, zlasti onim, ki niso navdušeni za daljšo pešhojo. Ravno lepo se izprehodiš iz mesta do Plankarja, tu posesti nekoliko ob časi dobre pijače, za dober prigrizek je tudi poskrbljeno, vmes pa poslušaj izborno »Zvonovo« petje in potem, ko se zvečer, pa zadovoljen, da si preživel prijeten popoldan, zopet romaš nazaj v mesto. Vsekako torej upamo, da bo »Zvonova« veselica pri Plankarju uspevala v vsakem oziru kar najbolje.

Za veselico telovadnega društva »Sokol« na Viču in podružnice družbe sv. Cirila in Metoda so že vse priprave v polnem tiru. Na prostornem vrtu postavljenih je več primerno okrašenih paviljonov, v katerih se bodo točila pristna vina, sveže pivo, črna kava in se bodo prodajale jestvine in slaščice. Poleg se nahajajo ograjen prostor za javno telovadbo. Bratskim društvom, ki se prireditve udeležijo, se naznanja, da odkoraka ljubljanski »Sokol« točno ob pol 2. z godbo na čelu iz »Narodnega doma«, kateremu se lahko tudi ostala društva pridružijo. Dragi rodoljubi! Naša občina Vič nahaja se v neposredni bližini mesta Ljubljane, in tudi pot je sedaj razmeroma dobro urejena. Pohitite torej vsi, kateri mislite z nami, da pokažemo našim nasprotnikom, da še vedno delujemo in bodemo delovali. Pokažimo našim občanom, da nismo taki, kakor nas naši nasprotniki opisujejo. Prosimo tudi vse naše somišljenike in prijatelje Sokolstva ter družbe sv. Cirila in Metoda, da naj razobesijo zastave ter s tem poveljajo slavnost. Občinstvo naj s tem pokaže, da veliko bolj simpatizira z nami, kakor pa z našimi nasprotniki, za katere je ob priliki slavnosti vrlih bratov »Čukov« domači župnik letal od hiše do hiše, nadlegujoč ljudi, naj razobesijo zastave, katerih se pa vkljub temu razen na župnišču in na hiši klerikalnega konsuma ni opazilo. Tudi veselčni plakati naše »Orle« jako bodejo in so jih že v par krajih celo z naprednih hiš raztrgali, na nekaterih krajih pa so jih hoteli celo zažgati. Torej v nedeljo vse na Vič, praznuje naj se narodni praznik! Na zdar!

— Iz šolske službe. Provizorični učitelj Leopold Ažman pride iz Javorja v Škofjo Loko. Učiteljska kandidatinja Ivana Kalin je imenovana za provizorično učiteljico v Radečah, učiteljska kandidatinja Angela Kumelj za Št. Jernej.

— Učiteljska služba za šolsko leto 1909/10 je razpisana na deski ljudski šoli z nemškimi učnim jezikom v Trstu. Pravilno opremljene prošnje je poslati službenim potom na namestništvo v Trstu.

— **Eksekutiva narodno radikalnega dijaštva** opozarja z nova na svoj III. narodno - radikalni shod v Ljubljani, ki se vrši od dne 16. do 19. septembra v Ljubljani. Shod posetijo v obilnem številu češki, hrvaški in srbski akademiki in zato je dolžnost vsakega somišljenika naše struje, da se shoda udeleži. Prav uljudno vabimo pa tudi vse drugo napredno dijaštvo in naše prijatelje izven dijaških vrst. Prihodnji teden se razposljejo vabila in naznani natančni spored. — Vse one tovariše, ki se nameravajo shoda udeležiti, nujno prosimo, da že sedaj naznani-jo to »Prosveta« v Ljubljano. (Mestni dom.)

— **III. shod narodno - radikalnega dijaštva v Ljubljani** od dne 16. do 19. septembra obeta postati sijajna manifestacija naprednega slovenskega dijaštva v zvezi s hrvaškimi, srbskimi in češkimi dijakmi. In takšna manifestacija je ravno sedaj potrebna, ko so klerikaleci napeli vse moči, da zasnujejo tudi slovenskega akademika. Kakor je bil katoliških dijakov shod le shod ljudi, ki so se v svoji brez značajnosti zapisali hlapčevstvu in zatajili svoje najsvetejše ideale, tako naj III. shod narodno - radikalnega dijaštva pokaže, da še večina slovenskih akademikov ni v klerikalnih vrstah, ampak, da so odločni za resnim delom in z značajnostjo privedi svoje ideje do zmage! Dolžnost vsakega naprednega dijaka torej je, da se tega shoda udeleži; slovensko inteligenco, posebe učiteljsko pa še posebej pozivljamo, da ne zamudi ob času shoda s svojim posmetom pokazati našemu dijaštvu svojih simpatij in svojega priznanja. Učimo se od klerikalecev podpirati dijaštvo naprednega mišljenja.

Slov. pevskega društva »Slovan« vrtna veselica se je vršila v nedeljo radi slabega vremena dopoldan. Pevske točke in nekaj godbenih točk izvršilo se je z dobrim uspehom. Rekord na kegljišču je dosegel g. Česnovar, trgovec na Dolenski cesti. »Slovan« priredi 3. oktobra t. l. vinsko trgatve, pripravlja se že obširen zabavni spored.

Kranjskogorska podružnica S. P. D. priredi v nedeljo, dne 12. t. m. dopoldne v hotelu »Razor« v Kranjski gori veselico pod imenom »Kmet-ska ofeta« v prid Aljaževega doma in podružnice. Svata se vrši po starih narodnih običajih v narodnih nošah Gorenjske doline. Vstopnina prost za svate v narodni noši in za člana plan. društva. Na veselici petje kranjskogorskega moškega zbora.

Zahvala. Telovadno društvo »Sokol« v Trzinu izreka tem potom najtoplejšo zahvalo vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli k tako sijajnemu uspehu ljudske veselice ob priliki zleta gorenjskih sokolskih društev v Trzinu dne 15. avgusta t. l. Zlasti pa cenjenim gospod in gospičinam iz Kranja in Trzinu, ki so poklonile pecivo in prodajale v paviljonih z vso vnemo in požrtvovalnostjo. Tudi bodi izrečena zahvala vsem onim, ki so prenočili brezplačno na predvečer došle Sokole. — V Trzinu, dne 4. septembra 1909. — Za telovadno društvo »Sokol« v Trzinu: Matija Marinšek, t. e. starosta. Ivan Malley, t. tajnik.

»Sokol« v Prvačini je imel 30. pr. m. svoj občni zbor. Iz Gorice je prišel starosta goriškega Sokola brat dr. Levpušek, ki je v lepih besedah pojasnjeval sokolske ideje. Izid volitev je sledeč: starosta Peter Leban, podstarosta Alojzij Zorn, tajnik Anton Zorn, blagajnik Vinko Tušar, načelnik Hinko Furlani, odborniki: R. Vodopivec, Iv. Gregorič, Ivan Persič, Ivan Gregorič, E. Furlani, A. Sušmelj, J. Zorn. — Upa se, da se postavi v Prvačini kmalu Sokolski dom.

Obrtna zadruga za Bled in okolico priredi dne 19. septembra 1909 tretjo preizkušnjo vajencev v tekočem letu in sicer ob 9. dopoldne v dvorani Blejskega doma. Vsi vajenci, ki so učno dobro dokončali, naj se priglase pismeno k skušnji. Priglas je koleka prost ter ga mora učni mojster potrditi. Udje zadruge vplačajo pristojbine 5 K, neudje zadruge, ki se tudi lahko oglase, pa 12 K. Oglase se torej lahko učenci iz celega Radovljanskega okraja. Komur za preizkušnjo podrobnosti niso znane, naj se pri obrtni zadrugi informira.

— **Narodna gostilna na Posavju.** Somišljeniki nas sprašujejo, katera gostilna na Posavju je odločno narodna. Na ta vprašanja odgovarjamo, da je po našem prepričanju na Posavju edina res narodna kréma gostilna pri »Ruskem carju«, katere lastnik je vrl narodnjak Cunder. Somišljenike opozarjamo na to gostilno.

Mažarski jezik na bosanskih železnicah. Kakor se poroča iz Sarajeva, je izšla naredba, vsled katere morajo vsi uslužbeni na bosansko-hercegovaških železnicah znati mažarski jezik. Naredbo je baje izposloval Schnack, ravnatelj bosansko-hercegovaških državnih železnic zato, da se prikupi ogrski vladi.

K zadnjim srednješkolskim imenovanjem. V času od 29. junija do zadnjih imenovanj s dne 31. avgusta je bilo razpisanih 49 mest na srednjih šolah, kamor so tudi lahko upravičeno kompetirali slovenski prosilci, izprašani za nemški in slovenski učni jezik. Na posamezne stroke se je omenjeno število razdelilo sledeče: verouk 2, klas. filolog. 4, mod. filolog. 18, historična skupina 5, matematična skupina 7, prirodopisje 8, risanje 1, telovadba 4. Od vseh razpisov je odpadlo na kranjske srednje šole 5 mest, in sicer: a) na slovenske 4, b) na nemške 1. V tem terminu je bilo število slovenskih prosilcev precejšnje (poročevalu javljenih 25 prosilcev za 14 mest), nekaj jih je prišlo izven Kranjske. Z imenovanji z dne 31. avgusta se je zasedlo 29 gori navedenih mest, od teh pri nas a) na slovenskih zavodih 4, b) na nemških 0. — V celem je bilo izdanih 126 imenovanj, ki se razdelje sledeče: 40 profesorjev je bilo premeščenih na lastno prošnjo (Slovenec 1: K. Hočev var iz Kočevja v Ljubljano), 11. provizor. gimn. učitelj je dobilo def. mesto (Slovenec 0), 51 suplentov je dobilo def. mesto (Slovenec 5, in sicer pridejo na novomeško gimnazijo: prof. kand. dr. C. Azman, supl. na II. drž. gimn. v Ljubljani, dr. Janko Lokar in supl. na realki v Ljubljani dr. V. Šarabon, supl. na sloven. gimnazijah v zveznih krajih v Celju Ivan Bračko istotja, supl. na gimn. v III. okraju na Dunaju Fran Skok na gim. v XVII. okraju), 24 suplentov je dobilo proviz. mesta (Slovenec 0). — Ze v drugem terminu razpisanih mest: a) za klasično filologijo na nemški gimnaziji v Ljubljani in b) za moderno filologijo v Gorici nista zasedeni, kljub temu, da so se oglasili kvalificirani prosilci.

Imenovanje. Gospod Juro Kislinger, naposled učitelj v Petrovčah pri Celju, imenovan je definitivnim učiteljem na slovenski šoli v Laškem trgu, ter nastopi službo 16. septembra t. l.

Izpraznjena srednješkolska mesta. Od 29. avgusta do 2. septembra so bili izdani sledeči razpisi: Prirodopisje: Fürstenfeld (Štajersko), r. Ng. m. ul., 10. sept. — Suplature (prošnje naj se vpošljejo ravnateljstvu dotičnega zavoda): Dunaj IV. (r. H. in Z., 10. sept.) Dunaj I. (Elizabetna g., H. d., 8. sept.), Dunaj IX. (r. T., 8. sept.), Praga (g., L. G. d. in Ng. m. ul., 8. sept.), Karlsbad (g., L. G. d. in Ng. m. ul., 10. sept.), Ljubno na Štajerskem (g., D. l. g., 9. sept.), Gradec (realna g., L. G. d. in Ng. m. ul., prošnje naj se vpošljejo čimprej mogoče). — Kratice in znaki, kakor navadno.

Obrtniške tožbe. Piše se nam: Pod tem zaglavjem je »Slov. Narod« v štev. 190, z dne 21. avgusta t. l. prinesel notico nekega obrtnika glede propadanja obrtnega stanu in kako bi se dalo temu od pomoči. Dovolite mi cenjeni gospod urednik, da kot obrtnik, ki se že dolgo časa bavim z raznimi gospodarskimi in socialnimi vprašanji obrtnega stanu, izrečem na nekatera vprašanja svoje mnenje in podam svoje nasvete: Resnica je, da imajo večina vseh sloji obrtništvu, zlasti pa krojači in čevljarji mnogo takih naročnikov, med njimi tudi jako dobro situiranih, ki pustijo obrtnika s plačilom naročenega blaga čakati po celo leto in tudi še več ne meneč se zato, da je moral obrtnik potrebni material in pomočnike plačati še predno je izročil naročniku naročeno blago. Razmerje med tovarnarjem ali trgovcem in obrtnikom je pa popolnoma drugače. Obrtnik dobi od tovarnarja ali trgovca potrebščine skoro vedno le proti takojšnjemu plačilu ali pa k večjemu z rokom 3 do 6 mesecev. Ako v tem času ne plača računa, dobi že opomine, ki jih mora plačati, vrhu tega se mu zaračuna od zapadle svote po 6% zamudnih obrestih. Tako razmerje med trgovcem in obrtnikom na eni strani in med obrtnikom in naročnikom na drugi strani, naravnost uničuje obrtni stan. V takem slučaju bi bilo priporočati obrtnikom, da se zedinijo in vsi zahtevajo, da je vsak račun plačljiv v teku treh mesecev v daljšem roku naj pa zahtevajo 6% zamudnih obrestih. Mislim, da se bode malo našlo takih naročnikov, ki bi ne uvideli, da obrtnik nič drugače ne more postopati s svojim naročnikom, kakor založnik z obrtnikom. Obrtniku bi pa bilo veliko pomagano že s tem, da obdrži pri obrestih ravnotežje, oziroma, da se mu indirektno izposojeni denar obrestuje. Danes je treba obrtniku računati na to, da so izdatki za stanarino, davek, in za živč sploh, še enkrat tako visoki, kakor so bili pred desetimi leti. Če se pa računa na šurni delavni čas in še enkrat tolikšno plačo delavcem kot je bila pred desetimi leti, je očitno, da mora mala obrt, zlasti če nima potrebnega kapitala na razpolago, popolnoma propasti. Pisce dotične notice kliče na pomoč državo, češ država bi bila dolžna, da skrbi in ščiti svoje državljane.

Državo se pa za take razmere nič ne briga. Pri takih vprašanjih in da edino samopomoč s tem, da se obrtniki zedinijo in vsi enako postopajo. Dolžnost države bi pač bila skrbeti zato, da obrtnikom preskrbi enega kredita kakor tudi, da ga oskrbi za služeje ostarelosti in onemoglosti. Dalje nasvetuje pisec, da naj bi se vsi obrtniki enega okraja zedinili v obrtno zadrugo. Povdarjam tukaj kod strokovnjak, da take zadruge v kateri so zedinjeni vsi obrtniki enega okraja ne rodijo nobenega pravega sadu. Priporočljivo je, da se zedini vsaka stroka zase in vse zadruge skupaj naj bi tvorile okrajno zvezo. To bi bila prava organizacija obrtnikov na podlagi zadrugnega zakona. Vsi obrtniki enega okraja naj bi se pa še poleg zadrugne organizacije zedinili v posebno obrtno društvo, v katerem bi raznaotirali take zadeve, katere ne spadajo v kompetenco zadrug. — **Obrtnik.**

Z Jesenjo se nam piše: »Slovenec« dopisnik se je zadnjič zaletel v našega »Sokola«, očitajoč mu, da slabo brani slovensko narodnost. Pri tem se je skliceval na nemško-laski napis, ki ga ima gostilničar Tancar nad svojo gostilno. Da ima imenovani gostilničar nemško - laski napis, zadene jeseniškega »Sokola« ravno taka krivda, kot jeseniškega »Čuka«. »Slovenec« dopisnik se zaletava tudi v godbo jeseniške požarne bramb. Mi sami vemo, da godba še ni popolna, ker ne znamo delati čudežev, kakor jih znajo nekateri podjetni duhovniki, radi tega pa še ni treba napadati. Zakaj »Slovenec« dopisnik ne napade Pongračeve godbe? Pa ne morda zato, ker mu je ljuba nemškutarska nego slovenska godba? Tudi veteranci nemškutarijo, ker imajo še danes nemško poveljevanje, pa za to nimajo »Slovenec« nobene graje. Pri nas vidijo pezdri, pri sebi pa niti bruna ne vidijo! Pometajte pred svojim pragom, smeti imate dovolj. »Slovenec« dopisnik se spodkita tudi nad tem, da išče tukajšnji čevljarji mojster M. A. pomočnika, ki bi bil »Sokol«. Kakor mi ne branim, če si išče župnik kuharice med »Marijinimi devicami«, ravno tako nimajo klerikaleci pravice, da bi našim obrtnikom branili, poiskati si pomočnike, kakršne sami hočejo. Sicer povemo »Slovenec« čuku, da M. A. zato išče »Sokola«, ker je napravil s »Čukom« slabe izkušnje.

Iz Hrenovije se nam piše: Ljudje božji! Ste že brali ali slišali o kameleonu, tisti živalici, ki barve spreminja. Pa kaj be to! Pod Nanosom imamo človeka, ki je mnogo večji od kameleona in tudi barve spreminja. Sedaj je postal črn, pa ne da bi mislili, da se je s kako črno »žavbo« namazal, tega ne; še vedno je lepo rdeč, samo politično je postal črn, ali če hočemo po domače — klerikalec. Hrenoviški župan bi bil rad in se je kar čez noč pred zadnjimi občinskimi volitvami prelevil. Za enkrat mu ni nič pomagalo. Toda ne obupajte, g. Cesar! Poskusite prihodnjic z demokratom, saj nič ne stane. — Sicer pa bi se lepo slišalo, če bi se reklo, da ima hrenoviška občina samega Cesarja za župana. Tudi vesten župan bi to bil, vzor vseh županov. Zadnjič je občinskega tajnika prijel, ker je v »službi« par vrčkov spil, ko je vojake nastanjal. G. tajnik, mogoče ste v »službi« tudi kadili? Zažugal mu je, da njega in župana visoki e. kr. deželni vladni naznani; mogoče bi bilo bolje g. Cesar, da se obrnete do poslanca Žitnika, da bo on v jeseni v parlamentu predlagal, naj se celo sedanje hrenoviško županstvo odstavi in Cesarja na prestol posadi. Drugače vam pa želim obilo sreče v novem črnem stanu g. Cesar, po smrti pa večno izveličanje.

Brez slovenskih renegatov si avstrijskih Nemcev niti misliti ne moremo. Na oklicu, ki pozivlja dunajske Nemce na nedeljski »Bummel«, je podpisal neki Rudolf Dworschak. Ta Rudolf pač ni doma iz tevtovskih gozdov!

Nova stavba »Kolinske tovarne« na Martinovi cesti prav dobro napreduje in ne bo dolgo, ko se bodo začeli sukati v ogromnih nje prostori stroji. Za sedaj se kolinska kavna primese še izdeluje na Glincah v Jugoslovanski tovarni, ki jo je Kolinska tovarna kupila. Z novo stavbo tovarne bomo stopili zopet dober korak naprej. Doslej smo bili glede na kavno primes navezani večinoma na tuje produkte, sedaj pa bomo imeli domače, kar najmodernejše opremljeno podjetje, v katerem bo investiran domač kapital. In zato tudi dobiček ne bo šel v tuje roke. Od dobička bo pa odpadla tudi marsikaka svota za naše narodne namene. Če še uvažujemo to, da je blago Kolinske tovarne priznано najboljšee kakovosti, mislimo, da je ne more biti slovenske gospodinj, ki bi ne bila odjemalka Kolinske kavne primesi.

Krapinske toplice na Hrvaškem nam poročajo, da je zdravljenje z grozdem v polnem teku in da obilno, posebno dobro grozde, ki obeta za letos izobno, bogato trgatve, kopelno zdravljenje uspešno podpira.

Zopet ena slovenska trgovina več. V najkrajšem času otvorita v Celju v novi posojilni hiši na vogalu Graške ceste in Ringa dva Slovenci gg. Priča in Kramar, trgovino s popolnoma svežim blagom. Kot narodnjaka jih najtopleje priporočamo občinstvu v mestu in na deželi.

Dramatična novost v Celju. V sredo dne 8. septembra se vprizori v »Narodnem domu« v Celju v prid družbi sv. Cirila in Metoda dramatična novost, namreč ljudska igra v petih dejanjih s petjem »Slepa ljubez«, spisal A. Pesek, pevške točke uglasil E. Adamič.

V Trbovljah se širi govorica, da bi trbovljski gospod župan rad starega redarja v Hrastniku spravil v pokoj. Če počakamo prihodnje obćvolitve, pojde mogoče kdo drugi v zaslužni pokoj.

Štajerskim Slovincem! Lanski 20. september je in bode ostal vsem Slovincem v neizbrisnem spominu. Zakaj, to ve danes že vsak, in ta dan, ta narodni praznik, so si izbrali slovenski akademiki po vseh krajih naše lepe zelene Štajerske za svoj dan. Ta dan bodo hodili slovenski akademiki po vseh krajih naše lepe zelene Štajerske z nabiralnimi polami in nabirali v narodne namene. Ze lanska ta zbirka, imenovana »Narodna zbirka«, je imela nepričakovano lep uspeh; blizu 3000 K se je nabralo in razdelilo v narodne namene. In letos ne smemo zaostati! Vsak prispevaj po svojih močeh in vsota se gotovo podvoji. Lani, ko smo hodili po kmečkih in delavskih hišah, smo opazili, da še tli narodna iskra v teh ljudeh, le vzbuditi jo je treba. In da je za to taka narodna zbirka prav pripravna, ko da pripristi človek narodni davek in pripiše svoje ime, to bo lahko sprevidel vsak. Dal bode pa, kakor po navadi tudi slovenski inteligent brez razločka stanu. In tako bodedo kot lani imeli ob sklepu zbirke zopet nov velik imenik narodno zavednih Slovincov. Še nekaj! Res je, da so narodni davki ogromni; a kakor drugi, tako tudi slovenski akademiki nočejo v narodnem delu zaostati. Ta dan smo si izbrali mi in ta naj bo naš dijaški dan. Ze prihodnje leto se ustanovi za te zbirke stalen dijaški odsek, sestavljen iz vseh struj. — Štajerski Slovinci! 20. septembra, ko poteka tudi na Vaša vrata slovenski akademik z nabiralno polo, sprejmite ga prijazno in se podpišite s kakim zneskom; vsak po svojih močeh! In čim več bo podpisov in čim večja bo nabrana vsota, tem glasnejši bo odgovor tistim, ki so prelivali slovensko kri na naših tleh. — Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju.

Rojaki! »Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem« priredi s sodelovanjem »Socialnega odseka zveze slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic« in »Eksekutivno narodno - radikalnega dijaštva« v dneh od 8. do 12. septembra t. l. v Celju poučen tečaj. Na praznik, v sredo, dne 8. septembra t. l. se vrši zvečer ob 8. v veliki dvorani celjskega »Narodnega doma« predstava A. Pesekove igre »Slepa ljubez«. Nastopijo ptujski diletantje. V četrtek ob 9. dopoldne pa se prično predavanje. Doslej so obljubili sodelovanje sledeči gospodje: dr. Gregor Žerjav (Ljubljana); Politična zgodovina Slovencev od l. 1848 naprej; dr. Pavel Groselj (Ljubljana); Moderno svetovno naziranje; Adolf Ribnikar (Ljubljana); Delavsko vprašanje in Slovenci. Anton Ogorelec (Sv. Barbara v Haložah); Alkoholizem; Mil. Stibler (Celje); Kmetijsko zadrugništvo in Slovenci; dr. Ernest Kalan (Celje); Pravno varstvo; dr. Karel Koderman (Celje); Iz društvenega prava. Ivan Prekoršek (Celje); Društveno življenje. Radoslav Knaflič (Gorica pri Mozirju); Kako ustanavljamo ljudske knjižnice? Janko Lesničar (Celje); Časopis kot izobraževalno sredstvo. Miloš Stibler (Celje); Predavanje kot izobraževalno sredstvo. dr. Franjo Lipold (Celje); Sokolstvo. Anton Pesek (Naraplje); Narodna vzgoja mladine. Andrej Oset (St. Jurij ob juž. želez.). Organizacija napredne mladine. — Ta predavanja se razvrste v skupine, in se vrše dne 9., 10. in 11. septembra v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju. Po možnosti se vrše kar popoldan ali po večerih poučni izleti v bližnja podjetja. V nedeljo, dne 12. septembra se vrši ob 9. dopoldne v telovadnici »Sokolskega doma« v Gaberju pri Celju zaključno zborovanje, kateremu takoj sledi sestanek štajerskih Ciril - Metodovih podružnic. Na tem sestanku bo govoril gosp. Ivan Prekoršek, potovalni učitelj Ciril - Metodove družbe o narodno - obrambnem delu na Štajerskem. Popoldne istega dne pa se vrši v vseh prostorih celjskega »Narodnega doma« velika narodna slavnost v prid Ciril - Metodovi družbi in Zvezi narodnih društev na Štajerskem in Koroškem. Pri slavnosti sodelujejo tudi zunanja društva. — Rojaki! Vabimo Vas, da se vseh teh prireditvev udeležite v čim največjem številu! Poglobiti hočemo smisel za

narodno izobraževalno društveno delo in pridobiti na tem polju novih sodelavcev. Pravo narodno izobraževalno delo naj si pridobi v našem narodu tisto veljavo, katera mu po njegovi važnosti gre! Udeležite se torej vsi, ki se zanimate za stvar, naših prireditvev, osobito pa poučnega tečaja! Vse pa, ki se udeležite poučnega tečaja, prosimo, da nam naznani svoje udeležbo nemudoma na naslov: »Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem v Celju«. Obenem naj javijo, ali naj jim preskrbimo stanovanja ali ne. Za revnejše bomo preskrbeli po možnosti brezplačna stanovanja! — »Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem v Celju«. Anton Pesek, predsednik; dr. Karel Koderman, I. podpredsednik; Miloš Stibler, tajnik.

»Gussenbauer furioso«. — Iz celjske okolice se nam piše dne 2. septembra t. l.: Dunajski Luegerianer in sosesestnik vile »Sanneck« na Bregu pri Celju, učitelj Gussenbauer, je — zbesnel. Samoslovenski napis na občinskem uradu celjske okolice mu je povsem zmešal možgane in revše si domišlja, da bode občina radi njega dala morda napraviti napis tudi v njegovem — idiomu. Počitnice se nagibajo koncu, treba bode iti spet tlačiti lepemu Korlu, zato pa v slovo furiozni »steuerträger« na Bregu strašno bere levite okoliški občini celjski; pravi, da so celo zafurane njene finance, obžaluje uboge okoliške davko plačevalce, ker imajo tolikanj doklad, — brežki Orlando naj boga hvali, da vile nima v mestu, potem bi videl, kaj so davki! — kritikuje — seve vse v »Deutsche Wacht« — razne stavbe v celjski okolici, ki jih je baje zagrešila okoliška občina, med drugimi tudi — risum teneas — »Sokolski dom« v Gabrijih, ter naposled ne zahteva nič manj, nego da se okol. občini celjski odvzame lastna uprava ter se ji postavi — vladni komisar. To pa vse, ker je on, oblastni Gussenbauer, tudi posestnik v tej občini!! — Navajeni smo že raznoterim blodostim Gussenbaurovim, a to, kar prinaša zadnja »Wacht«, že presega vse šek neumnosti ter jasno kaže, da bode G. kmalu zrel za ono veliko hišo pri Dunaju, kamor spravljajo ljudi, ki nimajo več lastne razsodnosti in lastne volje. Da mož sploh ni normalen, kaže najboljš njegov politično kameleonstvo. Z individuvi takega kalibra se sploh ne more resno govoriti. — A reverenci, signore Orlando Gussenbauer!

Na meščanski šoli v Postojni bo vpisovanje učencev za šolsko leto 1909/10. dne 14., 15. in 16. septembra. V I. razred se sprejemajo vsi tisti učenci, ki so stari 11 let ter so z zadostnim uspehom dovršili 5. šolsko leto ljudske šole. kar je dokazati s krstnim listom in šolskim spričevalom. — Meščanska šola daje dovoljno naobrazbo, osobito za trgovski in obrtni stan ter pripravlja učence za vstop v učiteljska, primerne razrede realk, v trgovske šole in na razne strokovne šole.

Sulvereinski vrtec v Zagorju ob Savi. Pri nas obstoji že več let sulvereinski otroški vrtec, ki se napolnjuje vsako leto s slovenskimi otroci. Lovijo jih pod vsakovrstnimi pretekami, ter nekatere celo oproščajo solnine. Znano je kako originalni sadovi prihajajo iz tega vrtea. Ker bode sedaj kmalu začetek šole, opozarjamo slovenske starše, naj nikar ne pošiljajo otrok v to ponemčevalnico. Da ohranimo našo last in rešimo svojo, in čast naših pradedov, glejmo da nobeden slovenski oče ne vpiše svojega otroka v nemški otroški vrtec. Onim, ki jim ne zadostujejo te vrstice povemo, da jim morda ne bo ljubo, ako jih imenoma širši javnosti razglasimo.

Novo cerkev na Dolu pri Hrastniku, tako se nam piše od Save, mislijo v kratkem blagosloviti. — Kedaj pa se lotijo Dolanci zidanja nove šole? Cerkev krasno, monumentalno poslopje, šola pa razdrpana, sedanjim zahtevam absolutno neustreznaja koliba! To vendar ne gre!

Glas iz občinstva. Piše se nam: Ilirske ulice se bodo v teku časa, kakor je razvidno iz načrta mesta, zvezale z Radeckega cesto oziroma Komenskega ulico. Tu se bode razvil glavni promet med Zaloško cesto in Dunajsko cesto. Cesta Sv. Petra bode potem izgubila mnogo sedaj še živahne vožnje. Ilirsko ulico veže pa sedaj neposredno do Radeckega ceste za Počivalnikovim svetom. Ta steza je pa popolnoma zanemarjena. Tu je takoj začetkom testezevelika jama, v kateri stoji po vsakem deževju voda in gosto blato. Po tej stezi hodi gotovo vsak dan dvakrat čez 200 učencev v razne šole. Dober voz peska bi zadostoval vsako leto in steza bi bila popravljena in ta jama zasuta. Po zimi ne odmetava nihče snega. Vse je priročično ljubemu solncu in vetru. Otroci prihajajo z mokrimi čevlji v šolo in marsikdo lahko zbolí. Prosimo tedaj slav. mestni magistrat, naj se že vendar enkrat pobriga za to zapuščeno stezo. Drugi nedostatek je obžalovanja vredna razvada, da ne

kateri vozniki rabijo to komaj 2 m široko stezo za vožnjo. Steza je na obeh straneh ograjena. Če ti pride voz naproti, moraš pod ograjo lesti na njivo, da te ne povozijo neprevidni vozniki. To se dogaja skoraj vsak dan. Naj bi se na obeh koncih te steze napravila kota in stvar bi bila v redu. Od mestne policije ne moremo zahtevati večne straže na tej pešpoti in zato ni druge pomoči nego prej omenjena. Prosimo pa, naj se to do pričetka šolskega leta gotovo izvrši, ker vsa ta remedura je prav z malimi stroški zvezana.

Državni sluge, pozor! V nedeljo, dne 12. t. m. sklicala je podružnica Ljubljana društva drž. slug dva sestanka, enega v Postojni ob 1. uri popoldne (gostilna »Gorenji Burgar«), enega v Radovljici ob 3. uri popoldne (gostilna »Hiršman« v Predtrgu). Pozivlja se vse drž. sluge, da se teh sestankov v vseh strokah, stalni ali nastalni, certifikatisti ali necertifikatisti, člani ali nečlani društva udeležijo, ker se imajo le važne stanovske reči razmotrivati. Vsaki drž. uslužbenec ima v lastni koristi dolžnost se teh sestankov, bodisi enega ali drugega udeležiti. Vabila vročila se bodo kar pri prihodu na sestanek.

Ob gnojenju jesenske posetve. Vsak kmetovalec se mora zavedati, da glede na vedno večje potrebe ob manjšem pridelku ne more več obstajati. Ako hočemo zvišati pridelke ozimnine in zboljšati nje kakovost, je neobhodno potrebno, obilno rabiti umetna gnojila. Ozimna pšenica, kakor tudi ozimna rž, potrebujejo ob prvem razviku precej mnogo fosforjeve kisline, kalija in dušika. Seveda je treba vsa ta živila pred setvijo podati rastlinam v obliki topeljivi v vodi, da jih rastline hitreje in lažje vsrkajo. Zaloga v vodi topljivih hranil je za rastline velike prednosti, ako je setev slabo prezimila. — Iz preminogih poizkusov, ki jih je napravil c. kr. dvorni svetnik dr. Julij Stoklasa za ozimno rž in pšenico v različnih krajih Češke, izhaja, da se s porabo zgoščenih gnojil, pridelok da zvišati do 100%. Najbolje je rabiti za ozimno rž in pšenico na ha 300—400 kg superfosfata, 200 kg 40%nega kalijevega klorida (na lahkih tleh 400—500 kg kaina) in 50—70 kg amonijevega sulfata. Vsak kmetovalec si tudi lahko prihrani mešanje, ako naroči mešanice, ki že obsegajo potrebna živila v primeren razmerju.

Nastanil se je v Slovenjem grad. Zdravnik dr. Železnikar iz Grada.

Dva prsta je odtrgala cirkular. Zaga tovarnarjevemu sinu Rudolfa Schnabla v Kamniku.

V Bistrici je skočil mizar Josip Završnik v Kamniku. Ker mu je bila premrzla, je zlezal zopet na suho.

Samomor. Včeraj se je zastrupil v Trstu 54letni trgovski pomočnik Ivan Thaller. Vzrok denarne neprivile.

Gospa ali kuharica, ki bi hotela prevzeti v svoji režiji kuhinjo za 100 oseb, naj se zgasi v ponedeljek popoldne v »Mestni posredovalnici«.

Christofov učni zavod. Opozorjamo na današnji inserat tega učnega zavoda.

Zelnate glave so kradli predvečer. Najdeni posetnik Valentinu Erjavcu blizu prelaza na Dunajski cesti, ki jih je peljal v Ljubljano 45letni in mnogokrat predkaznovani tat iz Čerkelj Ivan Jerše, 25letni Fran Čučihar iz Šmarja pri Ljubljani in Fran Zorman iz Predoslja. Ko je Erjavce to opazil, jim je seveda preprečeval. Tatovi so ga pa začeli obkroževati s kamenjem, potem se pa spustili vanj, ga vrgli na tla in osuvali. Došli stražnik je Jeršeta prijel in aretoval, dva pa sta bila še pravopasno odnesla pete in je preskrbljeno, da prideta tudi v roke pravice. Jerše je nasilnega značaja in ima za Ljubljano prepovedan povratak. Izročili so ga sodišču.

Kratko prostost je vžival prisiljenec Oliver Manzani iz Trsta. Delal je pri Marjanišcu in včeraj zjutraj izmaknil nekomu civilno obleko, v katero se je preoblekel in krenil proti Tržaški cesti. Tam se je hotel v neki gostilni se okrepčati, potem pa iti peš proti svoji domovini, česar pa ni izvršil, kajti izsledil ga je še v mestu policijski stražnik in izročil zopet v hišo pokore.

Za vrček piva sta se bila v sredo v neki gostilni na Dolenjski cesti sprla policiji dobro znani razgrajac Anton Kregar in delavec Anton Petrič. Med preprirom je Kregar Petriča tako udaril po glavi, da je bil hipoma krvav. V gostilni pa so sedeli tudi cigani, ki so prišli isti dan na semenj. Tudi ti so postali bojaželjni in se začeli mešati med ona dva. Grebeni so jim bili že tako zrastle, da bi bil lahko nastal tud tepež. Ko je Kregar zavohal, da se bliža stražnik, je je naglooma odkuril iz gostilne, »naše ljudi« pa je varnostni organ pomiril in odpravil preko mestne meje.

Kolo ukradeno je bilo danes popoldne v veži hiše št. 8 v Kolodvorski ulici pomožnemu uradniku v to-

bačni tovarni Antonu Lajovicu. Kolo je sistem »Diamant«, prostega toka ter ima policijsko številko 310 na zelenem polju. Vredno je 100 K.

Pogon je napravila policija včeraj zjutraj ter aretovala tri že predkaznovane, delomrže individue, katere je oddala sodišču.

Aretovan je bil 1862. l. v Zgorjem Kasilju rojeni in policiji dobro znani oženjeni vagant Fran Dimnik, ker je v neki gostilni na Martinovi cesti svojemu sogostu, ki je pri mizi zaspal, iz žepa ukradel 8 K. Tatvino je opazil gostilničarjev 5letni sinček, ter to povedal svojemu očetu, ki je nato Dimnika takoj izročil policiji, ta pa sodišču.

Umor in samomor. Včeraj zjutraj je našel mestni delavec Lavrenčič v bližini vile »Dreher« v Trstu dve trupli. Bila sta 20letni Rüdiger Radici, ki je bil zadnji čas v službi pri neki reški cukrarni, in njegova 18letna sestrčina Erzlija Polli, hči tržaškega mesarja Alojzija Pollija. Dekle je bilo dvakrat ustreljeno v sree, mladenič pa v senci, tako, da je smrt takoj nastopila. Vzrok dvojne-ga umora je baje ta, ker bi se bila morala včeraj poročiti, pa dekletovi starši niso dovolili.

Izgubljeno in najdeno. Neka gospa je izgubila črn dežnik. — Silvilja gđc. Antonija Košakova je izgubila kos črne svile in nekaj čipek. — Ga. Rozalija Staculova je našla zlat prstan. — Paznik Fran Vrhovec je našel srednjo svoto denarja.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 12 Macedoncev in 10 Hrvatov.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 4 knjigovodij, 4 kontoristi, 2 poslovodja, 10 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov manufakturne stroke, 8 pomočnikov špecijske stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 3 blagajničarke, 5 kontoristinj, 10 prodajalk. Službe išče: 4 knjigovodij, 3 kontoristi, 2 poslovodja, 2 potnika, 27 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika železniske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 6 pomočnikov špecijske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 7 kontoristinj, 8 blagajničark, 10 prodajalk. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Zaklalo se je v mestni klavnici od 22. do 29. avgusta 93 volov, 3 krave, 5 bikov, 174 prašičev, 214 telet, 51 kostrunov in kozlov, 2 kozliči, vpeljalo zaklane živine 1 prašič, 7 telet in 822 kg mesa.

Polpolni orkester »Slovenske Filharmonije« koncertira danes v hotelu »Tivoli« od 5. do pol 8. zvečer pod vodstvom koncertnega mojstra g. Markuzija in od 8. do 10. pod vodstvom kapelnika gosp. Talicha. Vstop prost.

Razne stvari.

* **Nova banka na Črni Gori.** V Baru se je ustanovila »Narodna banka kneževine črnogorske«. Temeljni kapital znaša 2 milijona kron. Banka je začela delovati 15. avgusta. Predsednik upravnega sveta je Nikola Vučinić.

* **Na smrt obsojen.** Ravnatelj pisarne nemškega poslanika v St. Jago de Chile, Viljem Beckert, je bil na smrt obsojen. Dokazalo se mu je hudodelstvo umora, ponarejanja menic, ponarejanja računov in hudodelstvo goljufije.

* **Prebivalstvo Petrograda.** Po nedavno končanem ljudskem štetju, ima Petrograd 1.454.704 prebivalcev. Od leta 1906. se je prebivalstvo pomnožilo za 230.065 duš. Mož je v Petrogradu 787.884, žena pa 668.820.

* **Sodnik linč.** V Boltoni blizu Atlante v Ameriki je ljudstvo napadlo in ubilo nekega zamorca, ker je skozi okno gledal, ko se je neka gospodična oblačila.

* **Zarubljen škof.** V Auchu na Francoskem je bil obsojen nadškof v denarno globo 500 frankov, ker se ni hotel pokoriti postavi. Nadškof ni hotel globe plačati, radi česar so mu zarubili pohištvo. Škof je mislil, da zanj ni nobenih postav, da so te samo za druge ljudi.

* **Kitajka umorjena.** V kitajskem delu mesta New York je bila ponoči 15. p. m. umorjena 21letna najlepša Kitajka. Policija jo je našla šestkrat zabodeno v njeni sobi. Umor je doslej zavil v skrivnost.

* **Žrebanje zemljišč.** V državi Idaho je bilo razdeliti nekaj indijanskih zemljišč. Določilo se je žrebanje, katerega se je udeležilo 99.807 oseb. Izžrebalo se je pa samo 250 oseb, toda niti te ne dobe vse zemljišča. Naval je bil zato tako velik, ker imajo nekatera zemljišča mnogo vodne sile in velike rudninske zaklade.

* **Ivan Orth** res živi in je do zadnjega časa delal kot strojnik v Painesvilleju blizu Clevelanda. Avstrijski podkonzul baron Pavel Forster v Clevelandu pa trdi, da ima avstrijska vlada popolnoma jasne dokaze, da Ivan Orth iz Painesvilleja ni identičen s bivšim nadvojvodom Ivanom Salvatorjem. John Ort vkljub temu še vedno zatrjuje, da je bivši nadvojvoda. Stopil je v službo pri nekem clevelandskem listu, za kateri bo napisal celo serijo člankov o avstrijskem dvornem življenju. John Orth je pač navihvan amerikanec, toda avstrijskega dvora še ni videl.

* **Lep župnik.** Proti katoliškemu župniku Johnu J. Holtgreveju v Plaquemine, La. je vloženih 28 obtožb radi zločina proti naravi in 3 radi javnega pohujšanja.

* **Pameten norec.** Amerikanski milijonar Harry K. Thaw v New Yorku je pred nekaj meseci ustrelil arhitekta Stanforda Whiteja. S pomočjo denarja je bil pred nekaterimi tedni obsojen v blaznico mesto na električni stol. Državni pravdnik Jerome je sicer trdil, da je Thaw pri popolnoma zdravi pameti in da je zrel za električni stolec, toda sodišče je bilo drugega mnenja. Milijonar Thaw se je pa hitro naveličal blaznice. Prosil je, da se ga izpusti na svobodo, ker je sedaj pri popolnoma zdravi pameti. Državni pravdnik Jerome je bil pa to pot nasprotnega mnenja in je trdil, da je Thaw še vedno blazen. In milijonar je res moral nazaj v blaznico.

Izpred sodišču.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča Skrajna podivjanost. Jurij Triler, 27 let star, služil je pri Janezu Omanu v Žabnici za hlapca. Znan je kot jako surov človek, zlasti, če se ga malo napije. Dne 15. avgusta je popival s svojim prijateljem Martinom Lužarjem, bajtarja sinom. Slednji je tudi za obdolženca plačeval. Prišla sta tudi v Balantovo gostilno pri Sv. Duhu, kjer sta se nahajala Janez Triler p. d. Betov in France Porenta p. d. Ješternov. Med 3. in 4. uro zjutraj, bila je nedelja, sta zapustila obdolženec in Lužar gostilno. Na cesti se je čulo kričanje. Za Trilerjem in Lužarjem sta prišla Janez Triler p. d. Betov ter Porenta. Prvi precej pijan, je jel metati kamenje na obdolženca in njegovega prijatelja, katerega sta se obrnila ter Janeza Trilerja tako s smerekovimi okleščki pretepla, da se je zgrudil. Obdolženec Jurij Triler je nato nagovarjal prijatelja Lužarja, da bi se šel Porente lotila in se je v to svrho oborožil s kolom ter šel proti njemu, a ker mu ni hote Lužar slediti, se je vrnil in s kolom udrihnil na tleh ležečega Janeza Trilerja čez rebra, nato ga je pa še z obuto nogo v glavo suval. Lužar se je zavzel za okvarjenca in pripomnil obdolženca, da ima že dosti, na kar mu Jurij Triler odvrne: »Če ima zadosti, bom pa še tebe.« — »Ti še ne veš, kdo da sem jaz,« mu odvrne Lužar. — »Čuk si,« mu je bil obdolženec odgovor, nakar ga je Lužar z okleščkom po glavi udaril. Zda je sta se zgrabila. Triler vrže svojega nasprotnika na tla in v tem hipu, ko se je Lužar od tal pobiral, ga udari s tako silo po glavi, da je na obraz padel, nato pa še toliko časa udrihal po njem, da mu je vso lobanjo razbil in je Lužar na licu mesta izdihnil. Potem je vrgel še kol poleg njega rekoč: »Hudič, tla imaš še kol.« To se je zgodilo med Dorfarji in Sv. Duhom. Obdolženec je šel po storjenem dejanju domu, osnažil in nakrmil žrebca, potem se preoblekel in ker je bila nedelja, se udeležil jutranjega cerkvenega opravila. — Obdolženec Triler dejanja ne taji, zagovarja se le s tem, da je hude jeze.

Juri Triler je bil obsojen na 4 leta teške ječe, postrene vsak mesec s postom in trdim ležiščem in v samotem zapor 14. avgusta vsakega leta.

* **Operno gledališče v Chicagi** bo stalo 5.000.000 K.

* **Slabi časi so nastopili za verse** »dobrodolne družbe« v New Yorku. Kakor smo na drugem mestu poročali, je zaprla naselniška oblast Avstrijsko naselniško hišo radi grozovite nesnage in nemoralnosti. Enaka usoda je zadela »Dom sv. Jožefa«, ki je imel nalogo, da je odiral Poljake. Ravno tako se je zgodilo »Švedsko - luteranskemu domu«, ki je odiral Švede. Nečloveški so res ti Amerikanci, ki ne puste, da bi smeli razni katoliški in protestantovski popi živeti na račun nesrečnih izseljencev.

* **Konec zlatokopa.** V Colorado Springsu je umrl Robert Womack, najdilec bogatih zlatih polj v Cripple Creek, v največji revščini. Njegove zadnje, v diliriju izgovorjene besede dokazujejo, da je imel do zadnjega upanje, da se mu bode zopet kaka velika najdba posrečila. Womack je bil sin nekega kalifornijskega zlatokopa.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon« ima meseca septembra sledečo vsebino: Ksaver Meško: Ko bilo bi... — Petruska: Pozdravi. — Vojeslav Mole: Odgovor na ljubavno pismo. — Vladimir Levstik: Blagorodje doktor Ambrož Cander. (Dalje prih.)

Milan Pugalj: Slovenska. — Vladimir Levstik: Prva umetniška razstava v paviljonu B. Jakopiča: Slovenski umetniki. (Konec). — Iv. Lah: Prijateljica Lelja. (Dalje prihodnjič). — Dr. Jos. Tominšek: O napakah in pravih slovenskega pisanja. — Mara Tavčar: Fatima. — Podlimbarski: Povest Ivana Polaja. (Dalje prihodnjič). — Tad. St. Grabowski: Krakovsko gledališče. — Poslovenil Vojeslav Mole. (Dalje prihodnjič). — Vojeslav Mole: Židovsko dekle. — L. Pintar: Satura. — Makso Pirnat: Gajeva slavnost v Krapi. — Književne novosti. Ljudevit Gaj: Dr. Fr. Ilešič. — Knjižnica »Narodne založbe«. — Jos. Wester: Dr. Jos. Tominškove grške učne knjige v slovenskem jeziku. — Dr. Jos. Tominšek: D. M. Domjanovič: Pjesme. — Dr. Jos. Tominšek: A. G. Matoš: Umorne priče. — Dr. Jos. Tominšek: Lazar Kostić: Pesme. — Med revijami. Dr. Fr. I.: »Slavjanska Izvestja« o Askereu. — Dr. Fr. I.: »O literaturu slowieński«: V. Mole v »Światu Słowiańskiem«. — Dr. Fr. I.: Bizantinizem v zgodovini južnega Slovstva. — Dr. Josip Tominšek: Srbski Književni Glasnik. — Splošni pregled. Meško v Čehih. — Dr. Fr. Ilešič: Umetniška razstava (tretja jugoslovanska). — Jugoslovanska čitalnica v Bolgariji.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojaški izgredi.

Sv. Peter na Krasu, 4. septembra. Z ozirom na vašo včerajšnjo brzojavno vest iz Postojne vam poročamo, da so vojaki zagrešili slihe izgrede kakor na Rakeku tudi v Cerknici in v Logatcu. Podrobnosti sporočimo pismeno.

Rakek, 4. septembra. Z ozirom na vašo včerajšnjo vest iz Postojne vam sporoča slovenski potnik, da je prišlo v sredo večer med vojaki 27. pehotnega polka do ljutega pretepa v gostilni župana Faturja. Zupan je pretepače spodil iz hiše. Na ulico so vojak pretep nadaljevali. Pri tem je eden izmed vojakov svojega tovariša z bajonetom sunil v hrbet. Ranjenca so na tihem obvezali ter ga poslali v garnizijsko bolnico.

Zborovanje »Slovenske Zveze«.

Bled, 4. septembra. Ker trdi včerajšnji »Slovenec«, da je bilo na zborovanju »Slovenske Zveze« na Brezjah 400 udeležencev, hočem vam navesti faktično in avtentično število vseh, ki so prisostvovali zborovanju: Vseh udeležencev je bilo 143 in sicer 32 duhovnikov, 41 učiteljev in učiteljskih soproj, 14 dijakov in 57 učiteljev in akademikov. Med zadnjimi je bilo učiteljev kakih 25.

Izlet čeških poslancev v Poštno.

Praga, 4. septembra. »Den« javlja, da pride v torek 8. t. m. češki poslanci izlet v Poštno. Izletnike bosta vodila bivši minister dr. Pacak in predsednik izvrševalnega odbora mladočeške stranke dr. Škarda.

Češki minister - rojak v Pragi.

Praga, 4. septembra. Danes zjutraj je dospel semkaj češki minister - rojak dr. Začek v spremstvu sekejskega načelnika dr. Greifa. Popoldne je imel konferenco z dr. Škardo. Pred svojim odhodom z Dunaja je imel posvetovanje z ministrskim predsednikom baronom Bienenrothom, ki ga je prosil, da bi smel češkim poslancem označiti stališče, ki ga on - Bienenroth - zavzema namram zatvoritvi čeških šol na Nižje Avstrijskem.

Stapinski se ni sprijaznil z Bilinskim.

Krakov, 4. septembra. Poslanec Stapinski demantuje v »Nowi Reformi« vest, da bi se bil sprijaznil z Bilinskim. Res je sicer, da je imel razgovor s finančnim ministrom, kateremu pa je odkrito povedal, da bo poljska ljudska stranka spremenila svoje stališče napram kabinetu šele, kadar se bo ministrstvo rekonstruiralo v smislu »Slovenske Enote«.

Srbsko koalicijsko ministrstvo ostane.

Belgrad, 4. septembra. Ministrski svet je imel dolgotrajno sejo, v kateri je v sestansko razmotrival politični položaj. Vsi ministri so prišli do sklepa, da je v interesu države, ako ostane koalicijsko ministrstvo na krmilu, zlasti ker to žele vse politične stranke brez izjeme. Ministrski svet je na to soglasno sklenil, da ministrstvo prekliče svojo demisijo.

Gospodarstvo.

— **Zakupni razglas** glede približne potrebe kruha in ovsa za c. kr. domobranstvo. C. kr. intendant domobranskega poveljništva v Gracu je poslal trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani zakupni razglas glede približne potrebe kruha in ovsa za c. kr. domobranstvo za dobo 1910. Zakupni razglas, po-

sebna določila in ponudbeni vzorci so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. Zakupne obravnave se bodo vršile na različnih postajah ob določenih dnevih. Prva se bo vršila 2. oktobra, zadnja 26. novembra t. l.

— **Mestna hranilnica Ljubljanske.** Meseca avgusta 1909 vložilo je 1322 strank 866.557 K 27 v, 1189 strank pa dvignilo 699.631 K 99 v. Stanje vlog konec meseca avgusta 36.356.819 K 56 v.

— **Ljubljanska kreditna banka.** V mesecu avgustu t. l. vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 1.813.680 K 94 v, dvignilo pa 1.546.250 K 75 v. Skupno stanje koncem avgusta znaša 11.829.387 K 58 vin.

Žitno oene v Budimpešti.

Dne 4. septembra. 1909.

Pšenica za oktober 1909	za 50 kg K 13 45
april 1910	50 kg K 13 66
za okt. 1909	50 kg K 9 52
Koruza za maj	50 kg K 7 13
Oves za oktober 1909	50 kg K 7 28

Effektiv.

Vzdržljivo.

Meteorološko poročilo.

7. teden nad morjem 804-9. Srednji uradni tlak 736-0 mm

septem.	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
3. 9. sv.	741-9	11-1	sl. zahod jasno		
4. 7. sv.	741-0	71	sl. jv. zahod oblačno		
2. pop.	738-6	18-2	sr. sever pol. obl.		

Srednja včerajšnja temperatura 12 3/4,

som. 166 Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod V. A. Paleček v Gorenjivsi K 10, nacral »pri Očancu« na Dolni Dobravi od gostov na svatbi Bogataj. — Gospod Zvonko Novak, žel. uradnik v Zalogu 5 50 K, nabral v veseli družbi g. Močilnikarja v gostilni Grad v Gor. Kašlju — Gospod France Stela v Kamniku K 5 04, nabral v narodni gostilni Fr. Krausa v Kamniku. — Gosood Lavoslav Schwentner v Ljubljani, K 12, mesto venca na krsto gospej Antoniji Planinec. — Gospa Krista Brenc v Velenju K 12, nabrala in darovala v svojem nabiralniku — Gospod A. Petrovič, asistent v St. Petru K 22 97, »narodni davek« železnih in poštinih uradnikov v St. Petru za avgust. — Skupaj K 67 51. — Živeli in srčna hvala!

Bratje Sokoli

Bratsko društvo »Sokol« na Viču priredi jutri svojo prvo javno telovadbo in nas vabi, da ga pri tej priliki posejimo. Bratska dolžnost veže naše društvo, da se temu vabilu odzove. Pozivljamo Vas torej, da se v društvenem kroju udeležite prvega za nadaljni razvoj bratskega društva važnega javnega nastopa v kar naj mnogobrojnejšem številu. Zbiramo se točno 1/4 pop. v telovadnici »Narodnega doma«, odkoder odkorakamo skupno z drugimi bratskimi društvi na Vič. Nazdar!

Odbor ljubljanskega Sokola.

Poslano *

deželnemu odboru hranskemu in uradništvu »Slovenca« v Ljubljani.

V »Slovenca« z dne 30. avgusta t. l. ste priobčili v notici »Tvrška F. Suppantšitsch« nekaj zagovor, kakaj je džela oddala dela za popravilo ceste Podrožje Petrovo brdo gospodoma Kerk in Markelj, da sta za približno 10% dražja kakor se je glasila moja ponudba. Zagovarjate se s tem, da »ne uživam dovolj zaupanja in ker bi delo itak moral oddati podnajemni u.«

Pozivljam Vas s tem odločno, da javno poveste vso, kakaj ne uži sam zaupanja in pri kom. Nihče ni ne more ničesar očitati, izvrši sem je marsikako javno delo na popolno zadovoljnost. Železnično gradbeno vodstvo na Jesenicah oz. ravnateljstvo na Dunaju mi je izročilo 28. avgusta, oz. 10. oktobra 1903 vzdrževanje ravno iste ceste. Le vprašajte ta dva urada, ali nistem vršil dano na'ogo ves čas (do konca junija 1905) na popolno zadovoljnost! Če sem torej pri državi zaslužil zaupanje, ne morete imeti stvarnega razloga, da mi ga pri deželi odrekate.

Ravno tako jalov je Vaš očitke, da bi moral oddati delo podnajemniku. Jaz bi delo vodil sam, kakor sem ga vodil pred leti. V tem oziru priporočam, da se prej prepricate, kako se delo vrši sedaj in da pometate pred svojim pragom: Zidarska dela, ki se mehi niso zaupala, vodi že ves čas neki čevljar. Odkod ima neki ta sposobnost in »zaupanje«? Druga dela pa vodi cestni odbornik (!) Luka Markelj, torej podjetnik sam, a temu pač nihče, niti najboljši prijatelj ne more očitati, da ima o tem delu kaj pojma.

Ponovno Vas tedaj pozivljam, da objavite vzroke, kakaj meni ne zaupate in kakaj ste delo raje oddali 10% dražje. Objavite tudi cene raznih ponudnikov, da jih bo javnost mogla primerjati in soditi.

V dotičnem članku sami pravite: »Ker oddaja kako delo, se naj na vsak način pri nas (t. l. pri uradništvu »Slovenca«) informira. S tem sami pravite, da je edino strankarstvo odločevalo pri tej oddaji.

Ako se ne odkovete mojemu pozivu, bom tudi jaz prišil isti misli, kar drugi, da odločuje slepo strankarstvo na škodo davkoplačevalcev.

Zalilog, 1. septembra 1909.

Franc Demšar,

trgovec in posestnik.

* Za vsobito tega spisa je uradništvu odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

5. IX. 1909.
Kupon za brezplačno knjigo.
Na
Elektro-terapevtsko ordinacijo
na Dunaju, I, Schwangasse
1, Mezzanin Abt. 1 s. 2
Prosim pošljite mi knjigo:
„Razprava o moderni elek-
tro-terapiji“
gratis in franko pod zaprto ku-
verto.
Ime:
Naslov:

Industrijski vozi
Franco Visjan
Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 25
priporoča svoje bogate zaloge
1636 novih in že rabljenih
VOZOV.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 58.
Specialna tvernica za gorilne motorje.
Originalni motorji „Otto“
v svesi 5718 46
z napravo za sesalni plin
sa kurjenje s rjavim premogom, fu-
sinjskim ali plinovitim koksom, kama-
sitom ali ogljem.
Gospodarsko najbolj primerna
obratna moč novega časa!
Originalni motorji „Otto“ za svetilni plin,
benzin, bencol, petrolin, karbonol.

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.
Najpriležnejši čevlji sedanosti.
Julija Štor
Prešernovih ulicah št. 5
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih
goisnerskih gorskih čevljev.
Elegantna
in 2178 14
lako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.

Najcenejša vožnja v Ameriko.
E. Kristan
oblastv. koncesijo-
nirana potavalca
pisarna
za 246-34
Ameriko
Ljubljani, Kolodvorske ulice štey. 41.
Najcenejša vožnja v Ameriko.

C. kr. priv. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.
„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.
Vplačana delniška glavica K 6.000.000.
Družba zavaruje:
a) proti škodam vsled ognja, strele in parne
ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti
škodam vsled gasenja, podiranja poslopij
in proti škodam vsled odnašanja pre-
mišnih reči, nadalje proti požarnim ško-
dam živine, zaloge vsakovrstnega blaga,
kmetijske orodje, pridelke itd.;
b) proti požarnim škodam poljske pridelke in
klate v poslopjih in kopicah;
c) proti škodam vsled slučajnega ubitja zool
nega stavila;
d) raznovrstno blago proti škodam, nastalim
pri prevažanju po suhem in po vodi;
e) proti škodam vsled tatinskega vloma in
vsled tatvine iz zaprtih in odprtih pro-
storov;
f) proti vsakovrstnim telesnim neizgledom,
nadalje sprejema jamstvena zavarovanja
obratnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih
posesnikov, voznikov, lovcev itd.
Natančnejša pojasnila daje radovoljno
Generalni zastop v Ljubljani
Sodnijske ulice štey. 6. 15 9
Vodja generalnega zastopa: Jos. Presenc.

Slovenke! Slovenci!
Največja narodna
KONFEKCIJA
za dame, deklice, dečke in novorojenčke
M. Kristofič-Bučar
v Ljubljani, Stari trg št. 28
priporoča 3927-46
krasne BLUZE v težki
svili, volni in drugem modnem blagu
najnovejša modna krila, kostume, dežne plašče, otroške oblečke, krzno
oprave, predpasnike, vsakrsto perle in druga oblačila. Najfinije
otroče kape, klobučke, plaščke, pariške modro, nogarice,
rokavice, jopice in druge pletnine. — Fine završene
saramane, ovratnike, srajce in druge perle za gospode.
Zunanja naročila se izvršujejo takoj in točno.
Cene radi male režije brez konkurence.

Slovenska tverica
AVGUST REPIČ
sodar
Ljubljana, Kolodvorske ulice 16.
(v Trnovem)
izdeluje, popravlja in prodaja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah. 36

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
priporoča
klobuke, slamnike
cilindre, čepce itd.
najnovejša facona
po najnižji ceni.

JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred školjo 10, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4.
Najcenejša
solčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča
JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred školjo 10, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4.

AUSTRO-AMERICANA
Polniki v Ameriko
Zlaten telijski orožje po ceni in
zanesljivosti potovanja naj se obrnejo
na **Simona Kmetelka**
Ljubljani, Kolodvorske ulice 20.
Kmetelka pripravi in daje sebi in prijateljem

F. K. Kaiser
puškar v Ljubljani
Šelenburgove ulice št. 6
priporoča svojo bogato zalogo
raznovrstnih
pušk, samokresov,
loveških potrebščin, vseh
del koles (biciklov) kakor tudi
umetniški ogenj
po najnižjih cenah.
Popravlja pušk, samokresov,
biciklov točno in solidno.
Gosposki nastoj in pol-
ne preda.

POZOR! POZOR! POZOR!
Najstarejša prevozna tverka v Ljubljani
Jurja Jankoviča naslednik 1640 20
MARTIN LAMPERT, Kolodvorska ulica št. 31
se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje
raznovrstnega blaga, kakor tudi za vsakovrstne solitve s posebnim novo
nabavljenim modernim vozom.
Cene zmerne! Postrežba najtočnejša!

Liebigov mesni
izvleček
izboljša juhe, omake, zelenjavo i.t.d.
OXO-buljon
tekoča, takoj pitna.
1½ do 2 čajne žličice na eno skodelico vroče vode.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 350 36
Največja zaloga
pohištva
za spalne in jedilne sobe,
salone in gosposke sobe,
Preproge, zastorji,
modroci na vzmeti,
žimnati modroci,
otroški vozički itd.
Najnižje cene. Najsolidnejše blaga.
Ustanovljena 1847.

Naznanilo.
Naznanjem slavnemu občinstvu, da izde-
lujem v svoji novi, največji in po najmo-
dernejšem sistemu urejeni tovarni na
Kranjskem za upogujeno pohištvo in
deščice (parket)
Stole, različne vrste od priprostega do
najnejs-ga izdelka, nastonjate,
gugalnike, pisalne toletje, obe-
šalnike, mize v vsaki velikosti, vrine stole,
stole za glasovir itd.
Imam vedno veliko zalogo bukovih in
hrastovih na par prepariranih deščic
(parket po najnižjih cenah)
Na zahtevo pošljem moj ilustrirani cenik zastoni
in franko 3099 3
Ivan Bahovec,
tovarnar na Duplici p. Kamnik.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Židovske ulice št. 7
puškar
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih 13-26
pušk in samokresov
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in čeških
stare preizkušanih pušk, za katere jamčim za dober strel.
Posebno priporočam lahke tresevke in puške Beck & Krup-
povimi cevmi za bresidni smodnik.
Priporočam tudi
veliko zalogo vseh loveških potrebščin
po najnižjih cenah.
Popravlja in narekuje se izvršujejo točno in zanesljivo
Gosposki nastoj in pol-
ne preda.

Najstarejša domača slovenska tovarna peči.
2169-4 Ustanovljena 1. 1888.

Založnik
zveze
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov.

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradan št. 9
priporoča vsem stavbnim podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko
zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših prečanih in poljubno
barvanih do najpreprostejših **prstenih peči** različnih
vzorcev kakor: renaissance, barok, gotske, secesion itd., kakor tudi
štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih
cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvrševan.

**! Ravno kar izšle nove dvo-
stranske slovenske plošče!**

Cena 4- kroze in po 2 K 30 vin.
Velika zaloga

**gramofonov
od 25 kron naprej.**

Dobi se tudi na mesečne obroke. Zato
zahtevajte takoj brezplačno ::
**cenike gramofonov
in raznih plošč.**

Fr. P. Zajec

urar in optik 2832 9

Ljubljana, Stari trg 26.

Veletrgovina z železom

„Merkur“

Peter Majdič v Celju
se priporoča cenjenim odjemalcem.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobnihi vencev

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Najnovejša iznajdba.

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

s 40% delavske sile pomanjšanjem ravnotežem nove sestave,
ki od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo V vsakem
položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno

Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča gasilna društva,
Krsko, Kostenjeva, Bohinska Bistrica, Metlika, Šenčur, Koroška Bela,
Hrušica, Zgornja Šiška, Dravice, Spodnja Idrija, Predosilje, Sora, Betob
Trzin, Zelnica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valta vas,
Št. Peter na Dolenjskem.

R. A. Smekal
Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, se-
kir, sekalk in gospodarskih strojev ter motornih mlinov.

Odplačevanje na obroke.

334-18

123 odlikovanj!

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

Pred škofijo št. 20

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“

Ljubljana

Stari trg št. 9

velika zaloga

čevljev

domačega in tujega izdelka.

Trpežno blago. — Cene solidne.

Točna postrožba.

Avg. Agnola

v Ljubljani, Dunajska cesta 2.

Velika zaloga

steklenine, porcelane,
svetilk, zrcal, šip, ko-
zarcev, vrčkov itd.

Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

Ustanovljeno leta 1848.

Edini zavod

— v Ljubljani —
za kemično čiščenje obleke
ter zastorov, barvarija in
likanje suknja
na par.

JOS. REICH

Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice št. 3.

Postrožba točna. Solidne cene.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrožba

za d. ogve, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tudi po Knelpu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, voski in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega rumna in
konjaka. — Zaloga svežih ma-
meralnih voš in soli za kopeli.

Obilna. kance. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno pripravljeno: grenka sol,
dvojna sol, solter, ocojan, kolmež,
krmlino apno itd. — Zunanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

Anton Janež

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najnižji ceni raz-
lična (roba), cvetja, korenine, seme-
na, čerke itd. itd.

**Tovarna oljnatih barv, laka
in firneža**

Brata EBERL

Ljubljana

343-95

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.

Predajalnica:

Delavnica:

Miklošičeve ulice št. 6. * Igriške ulice št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ustanovljeno leta 1842.

Izvolite pisati po vzorce!

V. J. Havliček in brat v Poděbradech
(Kralj. Češko.)

— Izvozna hiša modnega in manufakturnega blaga. —

Priporočamo v izvršnih kakovostih:

Modne blagove — sukna

Jesen 1909 — 1910 Zima

Barhate. Flanele. Opreme za neveste.

Vzorec franco.

1 zavoj 40 m pralnih ostankov
okusno odbranih 18 K franco po
pozvetju. Od teh se vzorci
ne pošiljajo.

776 24

Najboljši nakup!

Ivan Jax in sin

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 17

priporočata svoj bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji

za redbine in obrt.
Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši

Pisalni stroji „ADLER“

Pozor!

Pozor!

Nova modna trgovina za gospode in dame

Ljubljana

Peter Šterk

Ljubljana

Stari trg št. 18

se priporoča slav. občinstvu kot zelo solidna za nakup raz-
nega modnega blaga.

Velika zaloga moškega, ženskega in otročjega perila, najmoder-
nejših bluz, spodnjih kril, modercev, predpasnikov, rokavic, no-
gavic, ovratnikov, kravat, šerp, pajčolanov, žepnih robčkov.

Otročje obleke, svilne za bluze in nakite, svilni trakovi,
baržani, vezanine, posamentirje, borte, čipke, čipkasti
ovratniki in vse potrebščine za šivilje.

Velika zaloga najnovejših

1595-15

moških klobukov, čepic in slamnikov.

**Najkrajša in naicenejša pot
V AMERIKO**

s modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je proga

Red Star Line
Reda svesda *

Na naših parnikih Finland, Kronland,
Vadervand, Keeland, Lapland in Samland
ki odhajajo vsak teden ob sobotah redno vožnjo
med Antwerpen in New Yorkom je značilno,
izborna hrana, vijačna postrožba in spalnice po
povsem urejeni v kajitah za 2, 4 in 6 oseb, za
svojega potnika omestnega pomena, ter traja
vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak teden
sopledna. 17-36

Naši parniki vožnjo tudi na morje po vo-
dini čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatno cenjena kakor na Novi York.

Pojavnika daje vladno potrjeni zastopnik

Franco Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 26

od uličnega kolodvora na levo pred znano gostilno „Pri Starom Tiskarju“.

Antwerpen
New York

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdko FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODŌNA GRENŌIOA NA SVETU!
Neuprljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo-
linju; Anton Stačulu; slaščičarni Jak. Zelaznika.

Puške:

Lancaster od . . . K 28—
Flabert . . . 8-50
Pištola . . . 2—
Samokres . . . 5—
naprej. Poprave cen. Ilustrovan cenovnik
franko. **F. Dušek, Opčevo 76**
ob državni železnici, Češko. 1501-21

Kako si upaš mi prinesiti kaj drugega,
nego preizkušeno dobri
„Ottoman“-cigaretni papir ali stročnice.

Zastonj! Vzorci in ceniki!

Tucat 50:100 cm vel. damastne bri-
sake sec. vzorec, čisto platno. K 8—
Tucat 48:10 cm vel. cviljaste bri-
sake, čisto platno. » 4 40
Tucat 54:120 cm vel. dvojnodama-
stne brisače, sec. vzorec, čisto
platno. » 14—
Kos tkanine, 82 cm šir., 23 m dolg,
pripraven za živотно in posteljno
perilo. » 11 50
Jedilna garnitura za 6 oseb, čisto
platno, 140 cm vel., servite 60:60
Tucat brisalnih cunj, čisto platno.
60:70 cm. » 5 50
78 cm široko laneno platno, pristna
platnina 1 m. » 80
6 rjuh, platno, 150:200 cm. » 13 20
6 rjuh, platno, 150:225 cm. » 15—
40 m brezhibnih ostankov kanafasa,
oksforda, cefirja, potisk. cef.
Razpošiljanje po povzetju. — Neugajajoče se-
veda vzame n nazaj. 3084-3

BERTHOLD HOCHBERG, tkalca,
Kostelec Červený, Krkonoši (Češko).

G. Skrbic

Zagreb, Ilica št. 40
priporoča svojo veliko
in razširjeno tvornico
žaluzij
iz deščic, železnih in
lesenih rolojev za
okna in prodajalnice
po najnovejšem sestavu
Vse vrste lesenih, tka-
nih in pateniranih 22
rolet iz različnega platna, mati-
na, damasta, ripsa itd.
Nova patentirana peresna držala.
Novo skladišče vsake vrste odej.

Svoji k svojim! Narodna tvrška!

Milko Krapeš

urar in trgovec
Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3.
Ustanovljeno leta 1852.
Cenji, občinstvu priporočam svojo
bogato zalogo 1954-13
stenskih in žepnih ur,
uhanov, prstanov in verižic.
Osobito sedaj ob priliki birme, na-
menil sem se prodajati dobro blago po
izredno nizki ceni.
Popravila točno in ceno!
Za vsako prodano ali po-
pravljen uro jamčim 1 leto.
Cenike brezplačno in poštino prešto.

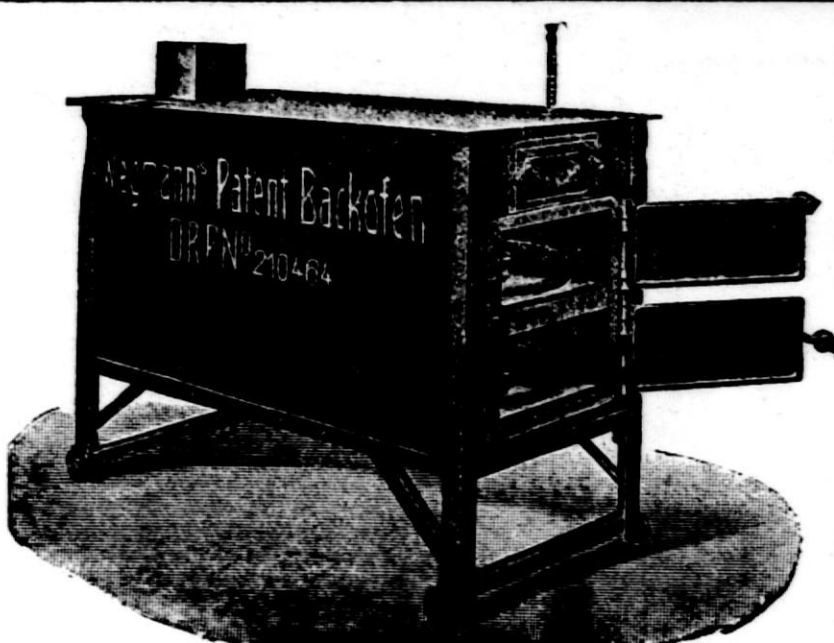
Parotovarna za milo, surovi margarin,
kristalno sodo in stearinske sveče

IGNAC FOCK v Kranju

Priporočam: 255 84
milo v prid družbi sv. Cirila in Metoda z znamko: 20. IX. 1908 in blagovestnikov
nadalje vse druge vrste mila, kristalne sode, stearinske sveče znamki „Elektra“ in „Solnoe“,
tealotne mlie ter vse druge pralne snovi.
Čast in ponos vsake gospodinje zahteva, da rabi odalej le Ciril-Metod. mlie z gorenjo znamko.

LOKOMOBILE.

Specialna tvornica za lokomobile, delavnica za stroje
H. FISCHER, Dunaj X., Gudrunstrasse št. 140
ponuja navedene stroje od 4—125 HP, rabljene pa v brezhibnem stanju, popolnoma zmožne za obrat ter firma
za vse sestavine lokomobil, jih ki proda ona. **najboljšeje jamči eno leto.** — Vsak objekt se zastonj
montira in spravi v obrat. Ugodni plačilni pogoji, prve vrste reference. 3088-3
Lokomobile na posodo.

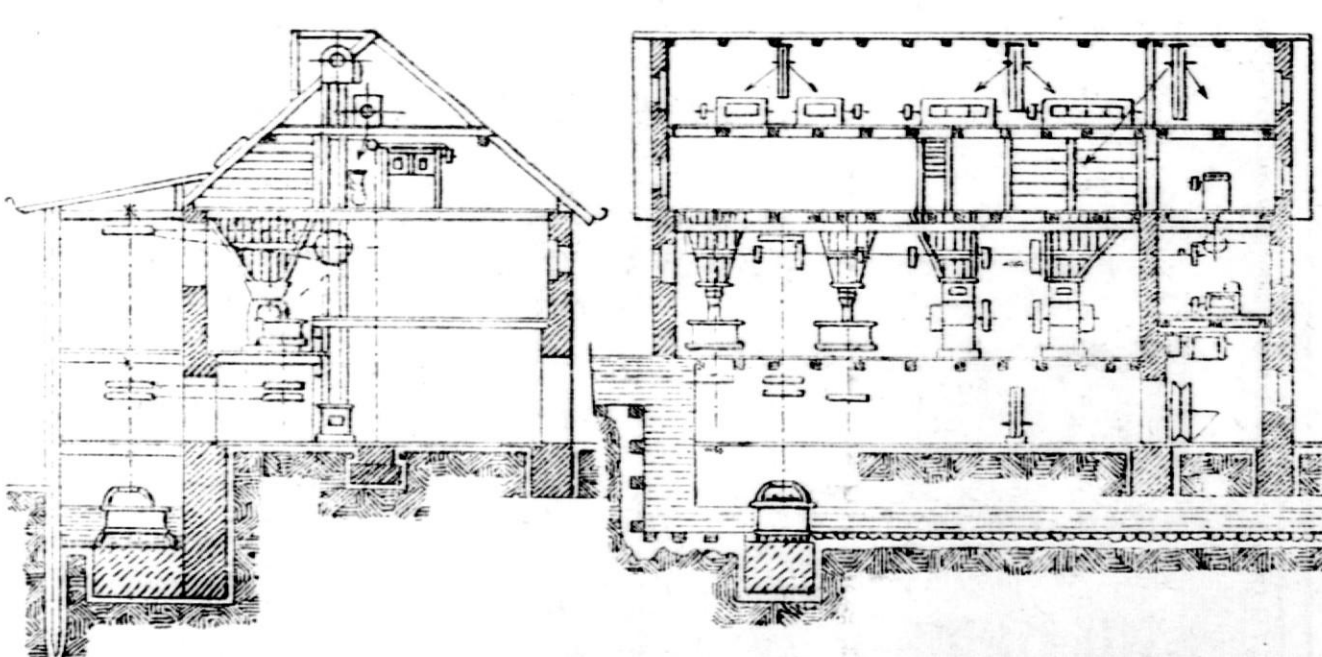

Usak kmetovalec naj bi se z Wegmannovimi patent. krušnimi pečmi

V tej peti se ob prihranku drva in prostora za 50
do 80% peče izborn kruh kakor tudi vsako drugo pecivo.
Lahko se tudi suši sadje in sočivje, pa tudi meso se da
prekrasno peči. Te **patentne krušne peči** se izdelu-
jejo v velikosti za 4 hlebe po K 100 do 40 hlebov in
se pripravno dajo postaviti v kuhinji, na hodniku, kolar-
nici itd.
Vsaka peč se da za 6 tednov na polzkušnjo.
Kataloge pošlje brezplačno poleg vsakega želenega
pojasnila (Dopisnica zadostuje) **Fr. Kalmus & F. P. Vidic**
& Komp. v Ljubljani. 3097—

Josip Čretnik

izdelovatelj umetnih mlinov in žag
v Št. Jurju ob južni železnici (Štajersko).
3017-4

V ti stroki prvo podjetje
na slovenskem Štajerskem.
Razpošiljam na malo
in veliko vsakovrstne
potrebščine za mline
in žage po najnižjih
cenah.

Krasne reference!

Stock Cognac Medicinal

Pristni vinski destilat
v uradno plombiranih
steklenicah.

Camis & Stock Barkovlje.

Edina parna žgálnica
konjaka pod državno
kontrollo. 3819 46

Naboljši kosmetičski predmeti

za olepšanje polti in
telesa so:
da mlie po 80 h,
» cream po »
1 K.
za gojitev zob in ust:
» Menthol »
da ustna voda po
1 K;
zobni prašek po 60 h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po
1 K;
lasna pomada
po 1 K.
1387 23

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Clžmář
v Ljubljani.
Kupujte skupno te domače izdelke!

Betonsko podjetje

2731-7

Tvornica cementnih izdelkov, umetnega kamenja in marmorja

ZAJEC & HORN

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 73,
filijalka na PEŠATI, pošta Dol pri Ljubljani.

Priporočamo bogato zalogo umetnega kamenja: cevi, okrogle in ovalne, stopnice, (najelegantnejši vzorci,
brušene in polirane), mrazilne, kakor tudi hidraulično stisnjene metalne plošče za tlakove cerkva,
vež, kuhinj, hodnikov, trotoarjev v rasnih barvah in vzorcih; podboje, križe, nagrebne spomenike,
okvirje, postamente, balustrade, ornamente, facade itd. — Opozorjamo posebno na prekrasne plošče
iz umetnega marmorja (Carralith patent) za prevleke sten v vestibulih, stebrov, najboljšo nado-
mestilo naravnega marmorja vseh vrst za umivalnike, nočne omarice, kredence itd. Gospode intere-
sente, zlasti misarske in stavbinske mojstre vatimo najvljudneje, da si ogledajo na liou mesta blago.

Cenike in vzorce pošiljamo radi volje na zahtevo.

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

zarezano strešno opeko prve in druge vrste,

z jamstvom za nje trpežnost skleni 5 let

iz lastne nove moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani
in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči
pri J. KNEZU v Ljubljani.

16.6 20

Podjetje betonskih stavb 4518-99
Bratje Seravalli & Pontello
 Slomškove ulice 19 Ljubljana Slomškove ulice 19
 Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.
 Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevi, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tiskanje teras, vodometov, korit in vodovodnih muštev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke.
 Vsa dela se solidno in strokovnjaki izvedena. Cena najnižja. Jamstvo.
 Zastopnik svodov patent „Thru“.

Št. 397/pr.

3286 3

Razpis.

Na porodniškem in ginekološkem oddelku deželne bolnice je izpraznjeno mesto

asistenta 02. sekundarija

z adjutom 2800 K in prostim stanovanjem.

Eventuelno je oddati mesto sekundarija v deželni bolnici z enakimi užitki

Prosilec naj izroči svoje prošnje, ki morajo biti opremljene z dokazili o starosti, doktoratu vsega zdravilstva in o znanju slovenskega ali katkega drugega slovanskega ter nemškega jezika do

21. septembra 1909

vodstvu deželnih deželniških zavodov v Ljubljani.

Deželni odbor Kranjski,

V Ljubljani, dne 30. avgusta 1909.

Osrednjo kurjavo in prezračevanje

vseh sestavov postavlja

Češki specialni zavod: strojna tvornica

Jan Štětka

Praga-Kralj. Vinohrady, Fričova ulice št. 892.

Posebnost: stare železnih rastlinjakov

Četna kurjava s štedilniki za stanovanja z 2, 4 ali 6 sobami.

Železne konstrukcije streh, mostov itd.

Razglas.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju

se bodo vršili sprejemni izpiti za I. razred

dne 16. septembra

od 1/2 9. ure naprej.

Učenci, ki želijo biti sprejeti v I. razred, naj se javijo v spremstvu svojih staršev ali njihov odgovornih zastopnikov

dne 15. septembra od 8.—12. ure

pri gimnazijskem ravnateljstvu. S seboj naj prinesejo krstni list in obiskovalno izpričevalo.

Vnani učenci se lahko oglašijo tudi pismeno, ako pošljejo gori ime novani listini pravočasno po pošti.

V II. — VIII. razred se bodo sprejemali učenci

dne 16. septembra od 8.—12. ure.

Šolsko leto 1909/1910 se začne 18. septembra s službo božjo na čast sv. Duhu.

Ravnateljstvo c. kr. Franca Jožefa gimnazije.

V Kranju, dne 2. septembra 1909.

Ženica, zakaj se smehljaš?

Zaradi lepote in nizke cene blaga, ki sem ga danes dobila in ki me je tako presenetilo!

Naj zato nihče, ki hoče biti dobro postrežen, ne zamudi, naročiti za poskušnjo 6 rjuh najboljših kakovosti, beljenih, brez šiva, 150/200 cm velikosti za K 13.50. Kos rumenega platna 74 cm širokosti, 20 metr. dolgosti K 10.—; kos prima šifona 82 cm šir., 20 metr. dolg K 12.—; garnitura in sicer 2 komada za posteljo in 1 komad za mizo samo K 11.—. Ugoden nakup ostankov, najfineje sortiranih, 25 metr. K 20.—. — Vzorci za ostanke se ne razpošiljejo.

Vzorci za barhento, vse platnine in poveljine gratis in franko od tiskalnice

Bratje Krejcar, Dobruška 9181, Češko.

2 boljša dijaka

se sprejmejo 3282-3

na hrano in stanovanje pri učiteljski rodbini blizu realke. Na razpolago je klavir in posebna soba. Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Isurjeno 3285-2

šivilje

se sprejmejo v trajno delo. Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Dijaki

le iz boljših družin se sprejmejo

v deški zaved pod vodstvom izkušnega šolnika. 3269-2

Informacije daje vodstvo zavoda, Cesta na Rožnik, vila Jerin.

Pozor! 3264 2

Lepa nova hiša

z dobro idočo gostilno, lepim senčnatim vrtom in dvoriščem, tik Ljubljane, se takoj preda pod ugodnimi pogoji. Na željo kupčeve tudi s gostilniško opravo.

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

2 trgovska pomočnika

eden starejša, eden mlajša moč,

blagajničarka

1 m

3165 8

en učenec

se sprejmejo

v trgovino mešane stroke

s 15. septembrom ali pozneje.

Jv. Razboršek, Šmartno pri Litiji.

Pristni kranjski

lanenooljnati firnež

Oljate barve

v posodah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Šaki

pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(hit) priznane in strokovno preizkušene najboljši.

Karbolinej

prve vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

219-68

domačega izdelka za zidarje in za vsake obrti

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega blaga.

Zahtevajte cenike!

Dr. Josip Strašek, zdravnik v Novem mestu

se preseli

dne 15. septembra 1909 v nekdanjo Guštinovo hišo

na Glavnem trgu šte. 63.

(sod trgovine gosp. T. Kuncu)

ter izvršuje poleg zdravniške tudi

zobozdravniško in zobotehnično prakso.

Mlad, spreten detajlist

kolonijalne stroke, ki zna slovensko in nemško v besedi in pisavi, se sprejme. Samo ponudniki s prve vrste referencami naj natančno ponudbe s prepisi izpričeval in fotografijo pošljejo na

Julija Meini, import kave, Dunaj, VIII.

RUDOLF GEBURTH, DUNAJ

c. in kr. dvorni strojnik

3252-1

VII. Kaiserstrasse 71, na oglu Burgasse.

Največja in najbogatejša zaloga vseh vrst

posebno najfineje v vseh barvah v ognju emajlirane peči z nikljasto montažo.

Regulirne polnilne peči od 15 K naprej. Trajno-gorilne peči za kurjenje s premogom. Štedilne, kuhinjske in strojne ogrevalne vse velikosti.

Peči s železnimi pečnicami za kurjenje dveh in treh sob

Plinove peči in plinovi kamini. — Katalogi gratis in franko.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvlaček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:03 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podrožico), Celovec.

7:25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11:40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

3:32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

5:23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7:40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:07 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Prago, Draždane, Berlin.

3:42 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbič, Gorica, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbič, od 1. julija na progi Ljubljana juž. žel., — Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:08 zjutraj: Osebn. vlak v Kamniku.

7:25 popoldne: Osebn. vlak v Kamniku.

7:40 zvečer: Osebn. vlak v Kamniku.

10:50 ponoči: Osebn. vlak v Kamniku.

(Le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (južne železnice):

7:12 zjutraj: Osebn. vlak iz Berlina, Draždane, Prage, Beljaka, juž. žel., Trbiča, Jesenice, Gorice, Trsta, Trbiča.

8:52 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:23 dopoldne: Osebn. vlak iz Berlina, Draždane, Prage, Celovca, Beljaka, juž. žel., čez Podrožico in Trbič, Gorice, dr. žel., Jesenice, Trbiča.

2:58 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4:15 popoldne: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Gorice, dr. žel., Trsta c. kr. dr. žel., Jesenice, Trbiča.

6:40 zvečer: Osebn. vlak iz Berlina, Draždane, Prage, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Jesenice.

8:42 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiča, Celovca, Beljaka (čez Podrožico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel., Jesenice, Trbiča.

9:07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:08 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka (čez Podrožico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel., Jesenice.

Prihod v Ljubljano (državne železnice):

6:46 zjutraj: Osebn. vlak iz Kamnika.

10:59 dopoldne: Osebn. vlak iz Kamnika.

6:40 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

9:55 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

(Le ob nedeljah in praznikih).
 Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Naznanilo.

C. kr. umetnoobratna strokovna šola v Ljubljani

bode v šolskem letu 1909/1910 obsegala naslednje oddelke:

I. Zimsko kurse za stavbne obrtnike (sidarje, tesarje in kamnoseke.) Vsak kurs traja tri sime. Pričetek 3. novembra. Vpisovanje novih učencev od 15.—20. oktobra. Zahteva se starost 18 let in učno izpričevalo dotičnega obrta.

II. Oddelak za železobrezne dečke s dvema letnikoma, ki pripravljata za učenje pri mojstru ali pa za vstop v oddelku IV.) Učenci imajo tudi pouk v obdelovanju lesa in v ključavničarstvu. Pričetek 20. sept. Vpisovanje novih učencev 16., 17., in 18. sept. Zahteva se starost 12 let in ljudska šola.

III. Strokovna šola za mizarstvo in strugarstvo, v katero se novi učenci več ne sprejemajo.

IV. Novo ustanovljeni oddelak za lesno in kamneno kiparstvo (podobarstvo) s tremi letniki. Pričetek in vpisovanje kakor za oddelku II. Za redne učence se zahteva absolviranje oddelka II.) ali meščanska šola ali pa trije razredi srednje šole, pri čemer se neugodni redi iz latinščine in gršine ne vpisujejo; kot izredni učence lahko vstopi vsak kipaški pomočnik.

V. Strokovna šola za umetno vozenje in čipkarstvo s tremi letniki. Pričetek in vpisovanje kakor pri oddelku II.) Zahteva se starost 12 let in ljudska šola.

VI. Javno risarsko šolo za mojstre in pomočnike. Vpis in vstop sta mogoča tudi med letom. Pričetek 3. oktobra.

VII. Javno risarsko šolo za dame. Vpis in vstop kakor pri oddelku VI.) Pričetek 22. septembra.

Na oddelkih I. in V. so učenci redni ali pa tudi izredni, t. j. taki, ki obiskujejo le nekatere predmete.

Pouk je brezplačen. Na razpolaganje je mnogo ustanov v smekih od 10 do 40 K na mesec.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

3169-2

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1909.

C. kr. ravnateljstvo.

Dijaki

iz boljše rodbine se sprejmejo na
lepo in zdravo 3261 1
stanovanje ter dobro hrano.
Glasovir na raspolago. — Poisve se
v Gradišču, 7, I. nadstropje na levo.

Tesarji in betonirarji

se iščejo proti prav dobrem plačilu.
Ozira se samo na spretne ljudi in
takojšnji nastop. 3295
Cementwayss, Maribor.

Krojaškega pomočnika

sprejme 3309
Jos. Paulin v Novem mestu.

DIJAKE

sprejme 3268 1
na hrano in stanovanje
Janko Likar, mestni učitelj
Prečne ulice šte. 2, II. nadstropje.

Zahvala.

Dne 10. avgusta t. l. je nastal
pri podpisnem v Hrastniku požar,
ter je pogorelo gospodarsko poslopje,
katero je bilo pri banki „Slaviji“ v
Ljubljani za 1800 K zavarovano.
Podpisani je vso svoto 1800 K
od banke „Slavije“ popolnoma izpla-
čano prejel, ter se isti in g. zastop-
niku iste najtopleje zahvaljuje in
jo vsakemu priporoča. 3 02
Hrastnik, 2. septembra 1900
Filip Orožen, posestnik.

Šolske knjige

in
druge potrebščine
priporoča
Narodna knjigarna
v Prešernovih ulicah.

Poštno hranilnice šte. 49.086.

Telefon šte. 135.

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna:
na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge
obrestuje po 4 3/4 % od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka rentnega davka. 2-36
Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Št. 9631

3291

Aviso!

Vojna uprava kupi po trgovskih običajih za

Celje . . . 300 m³ trdih drv;
Celovec . . 1080 m³ mehkih drv;
Ljubljano . . 1100 q premoga;
Gorico . . . 1400 m³ trdih drv;
Pulj . . . 3630 m³ trdih drv in 10.200 q premoga.

Zadavne zagotovitvene obravnave bodo septembra 1909 pri pristojnih
vojaških oskrbovalnih skladiščih in sicer v Celju 25, Celovcu 20. Ljubljani
21., Gorici 17. in Pulju 16. septembra.

Kolkovane prodajne ponudbe morajo najkasneje ob 9. dopoldne do-
speti do označenih obravnavališč pri katerih se tudi lahko razvidijo na-
tančnejši pogoji iz tamkaj v polnem obsegu razgrnjenih nakupih aviz in uzančnih
zvezkov. Nakupni avizo in uzančni zvezki se pri imenovanih vojaških oskrbo-
valnih (filialnih) skladiščih dobivajo brezplačno.

V Gradcu, avgusta 1909.

Od c. kr. intendance 3. voja.

Dijake

se sprejme v boljšo rodovino.
Kje, pove upravništvo „Sloven-
skega Naroda“. 3253-1

Hiša

na Bohinjskem jezuru
se zaradi odpotovanja preda slov.
gostilničarja. Hiša ima 10 sob,
urejenih za tuje, lep vrt in ve-
randa — Vprašanja pod „št. 100“,
Sv. Janez, Bohinjsko jezero. 3264 1

Učenca

sprejme takoj 3297-1
J. Kralj, mizarčni mojster
v Trzinu.

mesečnih sob

s posebnim vhom se odda takoj
ali pozneje v Florjanski ulici št.
24. pri hišnem lastniku. 3293-1

Več čevljarskih pomočnikov

sprejme takoj 3304 1
Anton Štirn, Spodnja Šiška 22.

Jabolka se kupujejo!

Kupim večje množine jabolk in prosim
gospode, ki jih imajo naprodaj, naj mi na-
znanijo, pridem tudi osebno, da pogledam
in kupim Josip Berger, Gradec,
Hofgasse št. 4. 3308

Dva dijaka

se sprejmeta
na hrano in stanovanje
v bližini U. dr. gimnazije.
Kje, pove upravništvo „Sloven-
skega Naroda“. 3:60 1

kočijaža

Poštenega in pridnega
od 24 do 36 let starega, neoženje
nega za prevoz trgovskega blaga iz
kolodvora 3310 1
sprejme takoj v službo
Karel Šlaskovič,
trgovec v Černikalu pri Trstu.
Plača po dogovoru.

2 krojaška pomočnika

ki znata vsaj nekaj nemško, sprejme
v trajno, dobro službovanje 3305 1
C. Benedikt, Wolfsberg, Koroška.

Išče se za dijaka stanovanje s hrano

Ponudbe na naslov: Štolfa,
župan v Sežani. 3307-1

Hiša na prodaj:

V Spodnji Šiški se preda iz proste
roke hiša, obstojeca iz 4 prostornih
stanovanj, nekoliko vrta in 1440
štiriaskih m sveta zraven hiše.
Več se izve pri lastniku tiše v
Sp. Šiški, Kmetiška ulica št. 211.
3290-1

Za večjo trgovino na delu se išče
trgovsko izobražena 3292-1

blagajničarka

s prakso. Ponudbe s prepisi spričeval,
referencami in z navedbo zahtev naj
se pošlje na tvrdko:

SLAVOJ JENKO,
Podgrad, Istra.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega
K 960, boljšega K 2,
K 12—, belega, jako mehkega skub-
ljenega K 18—, K 24—, snežno be-
lega, mehkega, skubljenega K 30—,
K 36—. Pošilja se franco proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pri Piznu na Čedem. 3260 1

Inštruktor!

Zelo natančen in strog inštruktor se išče
kateri bi učenca II. realke popolnoma
nadzirali, kakor njegovo učenje v vseh
predmetih in vse naloge, — se sle-
herni teden pri predstojnikih prepričal
o napredku in vedenju itd. Starejši
osebe ali dijaki VI. realke, dober
risar, in resnega značaja imajo prednost.
Ponudbe naj se pošljejo čim
prej na upravništvo „Slovenskega
Naroda“. 3300

Sodna prodaja premičnin.

Na Javorniku št. 45 se bode
prodajalo dne:
6. in 7. septembra t. l.
ob 10. dopoldne
nekaj prodajalniške in gos-
tilniške zaloge, delni stroj za
testo, hišna in gostiln. oprava.

9. septembra ob 10. dopoldne:
konj, kočija, vozovi, 2 prešička
i t. d.

Predmeti se lahko ogledajo ne
posredno pred dražbo.
C. kr. okr. sodnija v Kranjski gori odd. II.
dne 2. septembra 1909.

Preselitev.

Svojim cenjenim gostom na-
znanjem, da sem se preselila s
Sv. Jakoba trga št. 8 na
Francovo nabrežje
št. 15. 336 1
Zahvaljujem se cenj. gostom
za dosedanj obisk ter se pri-
poročam tudi za nadalje

Nežika Kralj.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripravljeni izvrsten Portland-cement v vedno
odnakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pisne glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor
tudi svoje priznane izvrstno kremo.
Priporočila in spričevala 2944-5
rasnih uradov in najslavnejših tvrdk so na raspolago.
Centralni urad:
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Št. ad 424/pr.

3314 3

Razpis službe.

Pri mestni občini ljubljanski popolniti je v stanju mestne policijske
straže s 1. prosincem 1910 mesto

stražniškega nadzornika

s prejemki XI uradniškega činovnega razreda, to je z letno plačo 1600 K,
dejalnostno doklado 504 K in pa s petero triletnicami po 200 K ter s
pravico do službene oprave.

Zahteva se od prosilcev:

1. avstrijsko državljanstvo;
2. neomadeževano dosedanje življenje;
3. telesno in duševno zdravje ter zlasti poklicu primerna zunanost;
4. starost pod 40 leti;
5. da so deslužili vojake in dosegli najmanj šaržo četovodje;
6. znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi;
7. dokazilo o dovršeni nižji gimnaziji, nižji realki ali kakem drugem
šolskem zavodu iste vrste ali vsaj popolni meščanski šoli z dobrim uspehom;
8. dokazilo o znanju vseh za stražniško-uradniško službo potrebnih teore-
tičnih in praktičnih ved, tedaj zlasti vseh za javno varstveno, za javno nadzoro-
valno in za javno redovno službo obstoječih zakonov, in predpisov, o čemer
je pa tudi napraviti pred namestitvijo preskusni izpit.

Namestitev je najprvo začasno; po enoletnem zadovoljivem službo-
vanju postane dotičnik definitiven.

Praviloma kolekovane in s potrebnimi prilogi opremljene prošnje
vložititi je najkasneje

do 21. septembra 1909

pri predsedstvu mestnega magistrata.

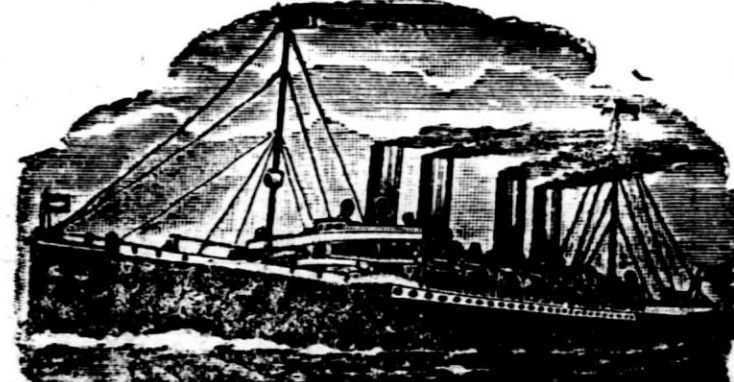
Mestni magistrat ljubljanski,

dne 24. avgusta 1909.

Župan: Jvan Krubar, I. r.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v
New York

osmerakimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančno, zanesljiv podatek in veljavne vozne listke za parnike „gori navode-
nega parobrodnega društva“ kakor tudi listke za vse progo ameriških želez-
nic dobite v Ljubljani, v glavni pisarni naše družbe.

EDVARDO TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti obvezni gestilni „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota.

Vsa pejsanila, ki se tikajo potovanja, točne in brezpla-
čne, — Postrežba poštena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
nijo, Arizono, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nuditi naše
kruške posebno ugodno in isredno ceno čim hitreje. Odhod na tej
progi iz Bremna četrti mesecno. 3:67-1

Do se dobivajo pa tudi listke preko Baltimore in na vse ostale dele sveta,
kakor Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colomabo, Singapore v Avstralijo itd.

Izšla je

edino prava, starodavna BLASNIKOVA

VELIKA
PRATIKA
za navadno leto
1910,
ki ima 365 dni.

V Ljubljani.
Natisnili in založili J. Blasnik-ovi nasledniki.
Vse tiskovne pravice prihranjene.

Cena 24 vinarjev.

Naša Pratika prinaša tudi letos mnogo zanimivih podob.
Dajte se vaše stare prijateljice Velike Pratique, ki ste
najbolj navajeni.

Na c. kr. II. drž. gimnaziji na Poljanski cesti
(oziroma Strossmayerjevo ulico 1) v Ljubljani
se bodo novi učenci v I. razred vpisovali v sredo,
dne 15. septembra od 8. do 12. ure dopoldne.

Oglasiti se jim je, spremljanim od roditeljev ali njih namestnikov, z
rojstnim listom in šolskim izričevalom pri gimnazijskem ravnateljstvu.
Vzprejemna Izkušnja se bode vršila v četrtek, 16. septembra
od 8^u naprej.

Učenci iz okrajnih glavarstev Kranj, Radovljica, Črnomelj in Novo
mesto morejo s seboj prinesiti dovoljenje o. kr. deželne šolskega sveta.
Ravnateljstvo c. kr. II. drž. gimnazije.

C. kr. priv.
občna zavarovalnica
Assicurazioni Generali v Trstu
ustanovljena leta 1831.
Jamstveni zakladi znašajo nad 346 milijonov kron
Poslovni izkaz
zavarovalnega oddelka na življenje.

	meseca avg 1909	od 1. januarja 1909.
Vložilo se je ponudb	1516	13421
za zavarovano vsoto	K 10.203.917-90	K 111.557.886-25
Izgotovljenih polje je bilo	1239	11499
za zavarovano vsoto	K 8.571.382-01	K 95.556.802-42
Naznanjene škode znašajo	K 885.802-12	K 6.859.130-45

Odvetnik 3273-2
dr. Alojzij Bratkovič
vljudno naznanja,
da je otvoril s 1. septembrom
svojo odvetniško pisarno
— v Slov. Gradcu. —

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.
Vpisovanje v glasbeno šolo
se bo vršilo dne 14., 15. in 16. septembra dopoldne od 9. do 12. in popoldne
od 3. do 6. ure v društveni hiši v Vegovih ulicah št. 5.
Redni pouk se prične 18. septembra.
Pogoji vsprejema:
1) Društvenina staršev 4 K na leto, za kar dobivajo društvene muzikalije
brezplačno; 2) vpisnina za vsakega učenca 2 K; 3) ukovina: a) za klavir, violino,
vilo, violončelo, kontrabas, flauto, klarinet, oboe, fagot, rog, trobento, pozavno
ali harfo po 4 K na mesec; b) za solopetje po 8 K na mesec; c) za teorijo in
zborovo petje v šolskem zboru po 2 K na pol leta; d) za zborovo petje v
društvenem zboru po 1 K na pol leta; e) za pripravljani tečaj zborovega petja
odraslih po 2 K na mesec; f) za harmonijo po 2, odnosno 1 K na mesec;
g) za kontrapunkt in kompozicijo po 4 K na mesec; h) za glasbeno zgodovino
po dogovoru; i) za ensembleske vaje po 1 K na pol leta.
Odbor „Glasbene Matice“.

Razpis služb.
Vsled sklepa občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane z
dne 23. avgusta t. l. razpisujejo se s tem pri

mestni zastavljalnici
ki se ima otvoriti vsaj meseca novembra t. l. sledeče službe:
1) služba **blagajnika** z letno plačo 2400 K,
2) služba **likvidatorja** z letno plačo 2000 K,
3) službi **dveh cenilcev** z letno plačo po 1000 K,
4) služba **shladilničnika** z letno plačo 1200 K,
5) služba **siuge**, ki ima biti obenem **hišnik** z letno plačo 900 K in
prostimi stanovanjem.
Vse navedene službe oddajo se za sedaj le začasno in sicer proti
obojestranski trimesečni odpovedi.
Službe bode nastopiti dne 1. oktobra 1909.
Pravilno opremljene prošnje s dokazili o dosedanjem službovanju ter
o vsposobljenosti za katero koli gori razpisanih služb, vložiti je najkasneje
do 15. septembra t. l.
pri **predsedstvu mestnega magistrata.**
Prekasno vložene ali nezadostno opremljene prošnje se ne bodo
vpoštevale.
Mestni magistrat ljubljanski,
dne 27. avgusta 1909.
Župan: Ivan Hribar, l. r.

G. FLUX
Gospodke ulice št. 6 3277
Išče nujno:
2 kuharice k posameznim damam za Go-
rico in Reko, 3 kuharice za Ljubljano;
mnogo kuharic za vse; nekaj hišnih za
ukaj in zunaj; prodajalke, natakarice,
postujske, opere gospodinje, 3 hotelske
kuharice, 80 do 120 K plačila, 2 hišnja
itd. Najbolje se priporočajo: nemo in
vspejvalne osebe za cele in polneve
za Ljubljano in zunaj
Zunanji dopisom je priložiti znamke za odgovor
Prosi se za natančni naziv.

Zlato na obroke!
Ure, veritice za meške in dame. Nizke
cene. Ugodni pogoji, 4 K na mesec. Do-
bavljajo se na vse kraje. Zadržite naročilo!
list — K. LEHNER, razpisateljica ur
in precizna, Breclava, Moravske 3254 1

Išče se
Barbara Žitnik, rojena Klemenčev.
Pred 8 mes. o. je bivala na 194 B. kon
Str. Ober D. st. in P. Reklingshausen.
Westfalsk., Nemčija. 3:27 1
Za njen naslov bi rad zvedel
njun soprog: Zorke Žitnik, Box
257 Chisleham, Mian U. S. A.

Išče se starejša
natakarica
za boljšo gostilno na deželi, ki bi
se tudi malo razumevala v kuhinji.
Ponudbe pod „poštenost“ na
uprav. „Slov. Naroda“. 3:296-1

Dijaki
se sprejmejo na stanovanje in
hrano v Hilsnerjevi ulici št. 12.

Učenca
za pekarske obrt, starega 14—15
let, sprejme takoj
Vladimir Skrinjar,
pekovski mojster, Javorak, Go-
rensko 3270-1
Preda se dobro hranjeno

damsko kolo
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda.“ 3284-1
Generalnega
zastopnika
za svoje prve vrste 3274-1
aparate za ogljikovo kislo kopeli
iščeta Ivan Mann & Oton Wolf,
Praga VII., Belcredijska tr. 977.

Pozor!
Preda se enonadstropna
z dobrodočo
hiša
s popolno koncesijo v
Podjurskem blizu in-
dustrijskih Borovljah. Kjer je
tudi puškarja Hiša ima
4 orala sveta, vrt in
polje, ter pet sob za
tule. Slovenci poznajo rešite svoje zem-
lje. — Za ceno in drugo se vpraša pri g.
Matevžu Mačniku, sedaj najemniku
v Podretici, Koroška. 3280-1

Iv. Bizovičar
umetni in trg. vrtnar
Ljubljana, Kolesijske ul. 16
se priporoča za
nasaditev vrtnih, parkov in
balconov. — Velika izbira
cvetličnih in listnatih rastlin,
vrtnic, prezimljivih cvetlic
(perene), hrana cvetlična
grmovja, konifere, cvetlice
za okna in balkon.
Izvršuje šopke, vence in bukete
za razne prilike.
Belo umetniško okrasno in po
celotnih cenah. 1542 26
Trgovina s cvetlicami itd.
Naročila na deželo hite in vestno

Mestni dekliški licej.
Vpisovanje v III. razred liceja bode dne 16. septembra od 9.—12. ure,
sprejemna izkušnja pa dne 17. sept. ob 8. uri.
Gojenkam, ki so bile že na zavodu, se je javiti dne 17. sept. med 10.
in 12. uro.
V I. in II. razred liceja in v I. letnik višje dekliške šole se zaradi
pomanjkanja prostora, oziroma zaradi opustitve šole, deklice nanovo ne bodo
več sprejemale.
Natančnejša pojasnila v zavodu na črni deski.
3298 1
Ravnateljstvo.

Preselitev trgovine!
Vljudno naznanjam, da sem preselil s 1. septembrom t. l. svojo
trgovino s Kongresnega trga št. 14
v Prešernovo ulico 10-14
nasproti „Mestne hranilnice“,
kjer sem prevzel staro znano trgovino gosp. I. KORDIČA, z galanterij-
skim, norimberškim blagom, igračkami ter vsakovrtnimi potrebšči-
nami za različne sloje.
Zahvaljujoč se za dosedanje izkazano zupanje in toplo priporočajoč
se nadaljni naklonjenosti, bilježim
z velespoštovanjem
3289-1
Lud. Dolenc.

Povodom začetka šole
priporoča 3265-2
modna trgovina P. Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte
za dijake in diakinje
perilo, klobuke, čepice, majice, nogovice, rokavice,
dežnike, kravate, naramnice, podveze, žepne robce,
glavnike, krtače, milo, predpasnike, pase, torbice,
.. .. gumbe, moderce, telovadne čevlje itd.

Razglas.
C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje v svrhu dobave potrebnih
mehkih in trdih desek, obročev, bukovih in
hrastovih sodov, premoga in koksa
za leto 1910 oziroma 1911 konkurenčno razpravo
Pismene ponudbe, vsaka pola kolkovana s kolkom I K in s pobot-
nico, ki znaša 10% od zasluzka za leto 1910, vl. ženega pri kaki o. kr.
blagajni in napisom na vnani strani ovitka: „Ponudba za dobavo
.. .. k št. 4136 ex 1909“ morajo se doposlati podpisani o. kr. tčbačni
tovarni najkasneje

do 28. septembra 1909 do 11 ure dopoldne.

Za leto 1910 potrebovale se bodo sledeče množine:

4 m dolge, 14 mm debele mehke deske, okoli:

14.000 kosov	19 cm širokih	desek	5.000 kosov	31 cm širokih	desek
14.000 "	21 "	"	5.400 "	33 "	"
8.000 "	23 "	"	3.600 "	35 "	"
8.000 "	25 "	"	1.200 "	37 "	"
8.000 "	27 "	"	800 "	39 "	"
5.000 "	29 "	"			

73.000 kosov

4 m dolge 20 mm debele mehke deske, okoli:

4.000 kosov	19 cm širokih	desek	1.000 kosov	31 cm širokih	desek
2.000 "	21 "	"	1.000 "	33 "	"
1.000 "	23 "	"	500 "	35 "	"
500 "	25 "	"	500 "	37 "	"
1.000 "	27 "	"	500 "	39 "	"
1.000 "	29 "	"			

13.000 kosov.

200 kosov 4 m dolgih, 26 mm debelih, 316 mm širokih mehkih desek
100 " 4 " " 33 " " 316 " " " "
100 " 4 " " 40 " " 316 " " " "
2 m² 2 m dolgih, 26 mm debelih bukovih desek
155.000 kosov leskovih malih obročev, 2-5 m dolgih v butarah po 100 kosov
300 kosov bukovih sodov a 2 hl 26.000 meterskih stotov premoga
100 " hrastovih " " 1 " 500 " " "

Množine potrebne za leto 1911, katero bodo primeroma iste kakor za
leto 1910, naznanile se bodo event. ponudnikom pred potekom leta 1910.
O zahtevani kakovosti blaga, roku za dobavo itd. pouče priloženi
spec. dobavni pogoji in morajo ponudniki v pondbah izrečno opomniti da
se z njimi strinjajo.
Vsakemu ponudniku je prosto, staviti ponudbo za eno ali dve leti.
Cene se morajo navesti v pondbi posebej za enoletno oziroma dve-
letno dobavo in se morajo napisati s številkami in besedami.
Ponudbe, ki se nanašajo na pondbu drugih kakor tudi konkretnih
pondbu niso dopustne.
V ostalem pa veljajo za te dobave splošni pogoji pogodb za dobavo
gospodarskih potrebščin opr. št. 6363 iz leta 1899, kateri se lahko v podpi-
sani o. kr. tobačni tovarni ali pa pri o. kr. glavnem ravnateljstvu tobačne
uprave na Dunaju med navadnimi uradnimi urami vpogledajo in se morajo
ponudniki v pondbi izraziti, da se z njimi strinjajo.
O vloženi pondbah odločuje o. kr. glavno ravnateljstvo tobačne
uprave na Dunaju, katero ima tudi pravico oddati dobavo po posamesnih
potrebščinah loteno za eno ali dve leti.
Vsak ponudnik se zaveže s tem, da vloži ponudbo, vstrajati pri svoji
pondbi do odločitve o. kr. glavnega ravnateljstva tobačne uprave na Dunaju
in se s tem odpovedati določbam § 862 a, b, drž. zakona, dalje členov 318
in 319 trg. sak. glede časa, v katerem naj se mu naznani o odločitvi nje-
gove pondbu.
Na ponudbe, katere ne bodo odgovarjale preje omenjenim pogojem
v polnem obsegu in katere se prepoznajo vložne, se ne-bode osiral.

C. kr. tobačna tovarna.
Ljubljana, dne 31. avgusta 1909.
A. Hlaváček, c. kr. nadzornik.

Keil-ov lak

3091-3
Ljubljana: Leskovic & Meden.
Postojna: Anton D'rich.
Škofja Loka: Matej Žig. n

dobiva se vedno pri
Radovičevih: Otto Homan.
Idrija: Val. Lapajnc.
Kamnik: Ed. Hajek
Rudolfsvo: I. Picck.

Črnomelj: Anton Zorc.
Zagorje: Rih. E. Mihelič.
Kranj: Franc Dolenz.
Radevoje: Franc Loy.

krojaških pomočnikov

na fino delo in omaga sli dva

učenca

sprejme Josip Rojman, krojač v Ljubljani. 8184-3

2-4 krone na dan stalnega zasluzka. Mladi za prevzete pletene blaga, ki bi na našem stroju delali doma za mado podjetje. Predznanja ni treba. Pouk zastoj. Odaljenost ni zapreka. Z majhnimi nabavnimi stroški gotova ekstenzija. Pismeno jamstvo za stalni zasluzek. Lahko in ugodno delo ob vsakem položaju. Zahtevajte vsakor naš prospekt. 650 t9. Domača industrija trikotaže, Zagreb, ulica 98/13. Naša zastopnica v Ljubljani je gospa Ivanka Marmayer, Sv. Petra nasip št. 67.

SINGER „66“

najnovejši in najpopolnejši

724 17 šivalni stroj.

Ljubljana Singer Co. deln. dr. za šivalne stroje, Sv. Petra cesta.

SINGER

šivalne stroje dobite

samo po naših prodajalnicah.

C. kr. moško in žensko učiteljske v Ljubljani.

Razglas.

A. Vpisovanje v I. razred deške, oziroma dekliške vadnice in v otroški vrtec je

v torek, dne 14. septembra

od 8.—10. ure, v II, III. in IV. razred obeh vadnic

v četrtek, dne 16. septembra

od 8.—10. ure v detišnjih učnih sobah.

B. V začetku šolskega leta 1909/1910 ne bo sprejemnega ispita za I. letnik ženskega učiteljskega. Prosilci, ki bi se utegnili javiti za sprejem v I. letnik moškega učiteljskega, naj se zglase

v sredo, dne 15. septembra ob osmih

C. Gojenol in gojenke, ki se bili sprejeti meseca julija v I. letnik in dozdajni gojenol II, III. in IV. letnika se zglase

v četrtek, dne 16. septembra

in sicer gojenol ob 8 uri, gojenke ob 3 uri.

Penavljalni izpiti so v četrtek, dne 16. in v petek, dne 17. sept. Na žensko učiteljske se gojenke na novo ne sprejemajo, ker ni prostora

Šolsko leto 1909/1910 se prične v soboto, dne 18. septembra s slovesno sv. mašo. 3136-2

Ravnateljstvo c. kr. moškega in ženskega učiteljskega v Ljubljani, dne 25. avgusta 1909.

Zabranjuje izpadanje las!

Očira luščenje kože!

Ojačuje rast las!

Krepi živce!

Dr. Drallejeva brezova lasna voda

Je najboljša in najbolj naravna voda za glavo in lase.

Juri Dralle, Hamburg.

A. Žabkar v Ljubljani

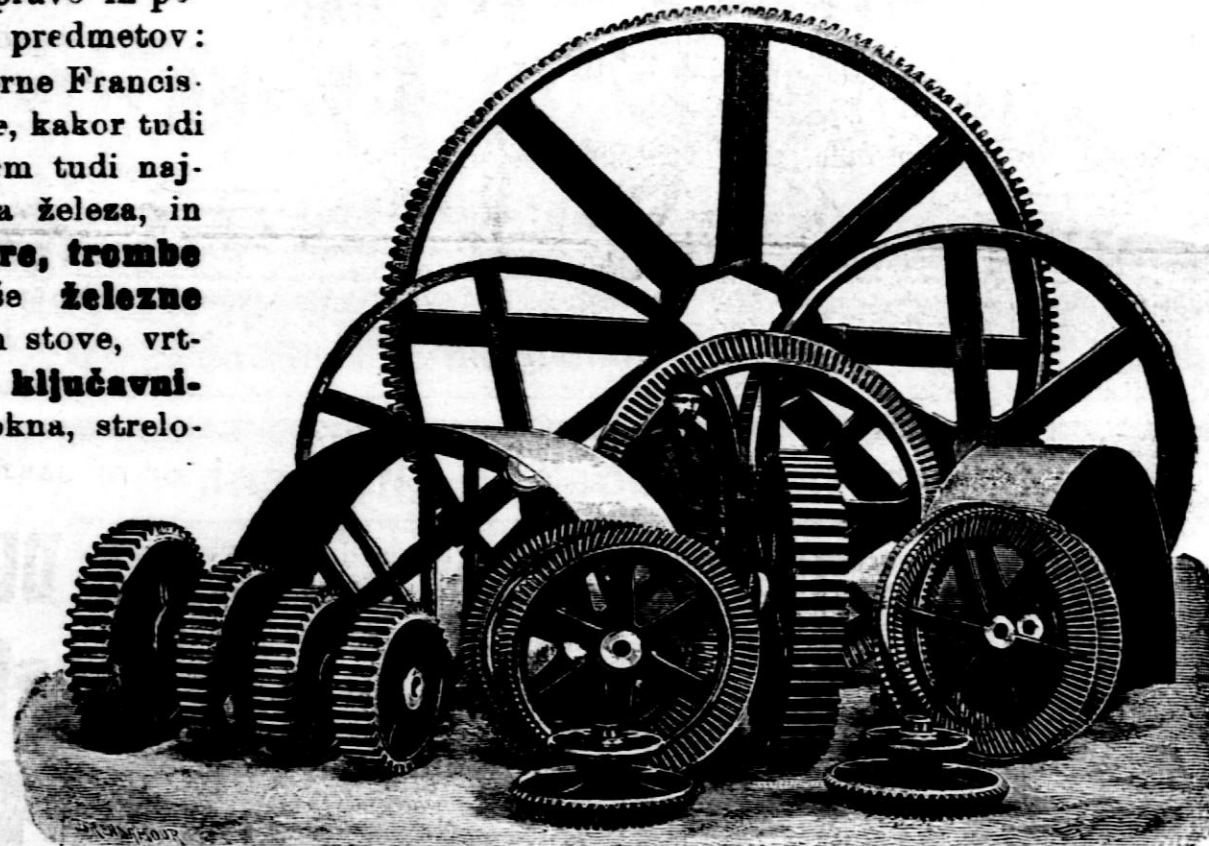
Dunajska cesta šte. 42.

Železovarna, tovarna za stroje in ključavničarska dela.

Priporočam se v izdelovanje, napravo in popravilo vseh v mojo stroko spadajočih predmetov: strojev, priprav za mline in žage, moderne Francis turbine za vsak padeo in množino vode, kakor tudi transmisij za vsako industrijo. Izdelujem tudi najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer krize, kotle, peči, klopi, stebre, trombe za vodo itd., dalje najraznovrstnejše železne konstrukcije, kakor strešne stole, m stave, vrtnarske rastlinske, vsa stavbinska in ključavničarska dela: železne ograje, vrata, okna, strelo-vode in štedilnike ter žično pletenino za ograje vrtom, pašnikom, travni kom itd. 4693-10

Načrti in proračuni na razpolago.

Vse po primernih tovarniških cenah.

Prodaja sodov.

Novi in rabljeni sodi različnih velikosti za transport in za zalogo in sicer za vino in žganje se najceneje po ugodnih plačilnih pogojih in tudi v komisijko zalogo oddajo pri firmi

Schwarz & Fábian, Buda Pešta VII, Erzsébet-körút 35, telefona 116-27.

Najcenejši vir za proizvajalce in prodajalce. 3194-3

Posredovalcem nagrad!

Slednjič

se je vendar izumila kamenu slična varnostna masa, ki preprečuje drčanje jermena pri strojih

(ne zamenjati z različnimi adhezivskimi snovmi), ki se more rabiti pri vseh strojih podjetij, avtomobilih in motornih kolesih, 15 do 25% prihranitev na sil, rabljiva pri železnih in lesenih kolesih. Triletno jamstvo. Edino izdelovalno pravico za Štajersko, Koroško, Kranjsko, Istro in Dalmacijo ima

ŠTEFAN HITZL v Ljubljani.

Varstvena znamka.

Letošnja huda zima je pokazala, da presoja glede trpežnosti vsako drugo opeko

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

V veliki zalogi je ima edini izdelovatelj za slovensko **Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.**

Ravnostam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: Ivan Jelačin v 1653-39

Zarezane strešnike (prve vrste)

(za privezati in pribiti na late, torej popolnoma varno proti nevihti).

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče za tikanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

885 29

Christoforov učni zavod

se vpisuje 3.79
od 5 do 26. septembra
v številnih ulicah št. 7 vsak dan
od 1. od 1 do 3 ure popoldne.
se otvori dne 1. oktobra 1909.

Minna stranka brez strok lažje elegatno stanovanje

obstoječe iz 5-6 sob, v solnčni legi
in s separiranim vrtom, najljubše v
kaki vili blizu tivolskega parka za
februarjev termin 1910 Eventualno
se pripravna majhna vila tudi kupi.
Ponudbe pod „stanovanje z
vrtom“ na upravnitvo „Slovenskega
Naroda“.

Uradni sluga

se sprejme s 1. oktobrom 1909 pri
„Posojilnici in Južnoštajerski
hranilnici“ v Celju.
Prošnje opremljene s pričevali
o dosedanjem službovanju in s izka-
zom premoženja se naj vložijo
do 15. septembra 1909
pri Posojilnici v Celju, kjer se izvedo
tudi natančnejši pogoji.

Sukna

in modno blago za obleke
priporoča firma 3219-3

Karel Kocian

tvornica za sukno
v Humpolcu, Češko.
Tvorniške cene. Vzorci franco.

Dva dijaka

iz boljših hiš se sprejemata na pri-
jazno stanovanje.
Kje, pove upravnitvo „Sloven-
skega Naroda“.

Prodajalec ob 4. ulici:
ob 4, 6, 8, 9, 10 in 11. uri
ob 12. in 13. uri dopoldne in
ob 2, 4, 6, 8, 9, 10 in 11. uri popoldne.
Vsebovane so tudi stroške prevoza
Slike so dobrotne samo in prave avtorine
pariške tiskarne Pathé Frères.

Kinematograf Pathé

pred „KINEMATOGRAF“
Dunajska cesta, nasproti kavarni „Evropa“.

Čena predstavljani I. prostor 40 h.
II. prostor 30 h; I. prostor otroci 30 h.
II. prostor otroci in vojski do srede
noka 20 h. — Vsak četrtak in soboto
od 3. do 6. predstave za učence
po nižani ceni: I. prostor 20 h, II.
prostor 10 h. — Abonementni listki:
I. razred 12 komadov za 5 K, II. raz-
red 12 komadov za 3 K. 3278

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Uvel. glavnica K 3.000.000.
Podružnica v Spiljetu.

Stritarjeva ulica št. 2.
Podružnica v Oslavcu.

Rezervni fond K 300.000.
Podružnica v Trstu. 14-101

==== Priporoču promese zemeljskih srečk II. Izdaje k žrebanju dne 6. septembra 1909. Cena K 5.50. ====

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih
obrestuje od dne vloge po čistih

4 ¹/₂ %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst
po dnevnem kurzu.

NAZNANILO.

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da bom tekom tega leta odprl v Ljubljani

tehnično pisarno

Tu bom izdeloval vsakovrstne načrte za javne in privatne stavbe, sprejemal bom
tehnična in vsa v stavbinsko stroko spadajoča dela. Sklicujem se pri tej priliki na
neštivilne javne in zasebne stavbe, ki sem jih v zadnji dobi zgradil v največjo zadovoljnost
dotičnih naročnikov, n. pr.: Narodni dom v Brežicah, župne cerkve v Cerkljah in pri Sv. Krlžu
na Dolenjskem, na Teharjih pri Celju itd. Letos zidam enajstrazredno ljudsko šolo v Št. Jurju ob
Juž. žel., knezoškofjske zruode v Št. Vidu nad Ljubljano in več drugih obsežnih stavb.

Solidnost moje tvrdke potrjujejo mnogoštevilna priznanja, ki so se mi izročila od raznih strani.

Priporočam se sl. občinstvu za blagohotno naklonjenost ter beležim

z odličnim spoštovanjem

Valentin Scagnetti ml.

Krško, dne 30. vel. srpana 1909.

3282-1

arhitekt in mestni stavbenik.

Modna :-:
vsetržnica

D. Lessner

:-: Modna
vsetržnica

Dunaj VI., Mariahilferstrasse št. 81-83.

Velike prednosti

nudimo vsem svojim zunanjim odjemalcem pri
vseh nakupih za jesensko in zimsko sezono 1909.

Prekrasni sortimenti vseh modnih novosti.

Franko se pošiljajo vsa naročila od 20 kron naprej. Pošilja se po povzetju. Zbirke vzorcev in
ilustrovani katalogi se na zahtevo radi volje pošljejo.

Velika moda

volnatega blaga je: cibelin, ševiot, damsko sukno,
kamgarn coachmen prekrasnih nuanc. :-: :-: :-:

Najnovejši cibellini

za krojaške kostume, meter od kron 1.60 do 13.50

Najnovejši ševioti

za krojaške kostume, meter od kron 1.50 do 12.50

Najnovejši coachmeni

za krojaške kostume, meter od kron 2.40 do 9.80

Najnovejše sukneno blago

za krojaške kostume, meter od krou 3.30 do 9.20

Najnovejše pralne flanele in barhenti meter od 38 vinarjev do kron 1.90.

Prekrasna, gladka svila za obleke

Čižno lepa svila za bluže

nešteti variacij in vseh cen.

Najno prosimo, naj se nam pri naročitvi zbirk vzorcev način zaželjenega blaga in približna cena nepogojno naznani, da moremo poslati pravo izbiro.

Modna vsetržnica D. Lessner.

Deška meščanska šola v Krškem.

Vsprejem učence v meščansko šolo in enoletni učni tečaj (4. razred) se vrši

dne 13., 14. in 15. septembra.

Ravnateljstvo.

hrano in stanovanje

se sprejme gospodinjica.

Povpraša se na Dunajski cesti št. 23 v Ljubljani.

3174-3

Stampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavičkovih stampilij Ljubljana, Sv. Petruc. 6. Ceniki franko.

1 36

Naprave za dolganje vode

za visokoležeča mesta, kmetiška, selišča, vile, graščine, vladni stva, gradove, tvornice, parke in vrtno naprave. Inštalacije mpletnih naprav, vstevši kopelišča, hišne napeljave, klozete, fontene, samodelne napajalnike za živino ognjegeasne naprave itd. gradi največja slovanška firma monarhije

Anton Kunz

c. in kr. dvorni dobavitelj Hranice, Morava. 697 Prospekti gratis in franko.

Zaloznik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Klobuke slavnike

cilindre in čepice

v najnovjših fasonah in v veliki izbiri

352 86

IVAN SOKLIČ.

Pod tramvaji št. 2. Postaja elek. železnice.

352 86

Zaloznik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Za šport in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Jzposojevanje koles

prejem koles za emajliranje, popravila ter popravila

12 solidno in ceno. 2954

Karel Camernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

352 86

Svoji k svojim!

Velika zaloga

juvelov, zlatnine, srebrnine različnih ur in očal.

Blago prve vrste. Solidna postrežba. Cene najnižje.

Lastna delavnica

za popravila in nova dela.

Eud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zaprisožen sodnijski cenilec. Ljubljana, Wolfve ulice 3.

Ciril in Metodov čaj

v zavrtkih po 10, 20, 30, 50 in 70 vin. 2891-5
ki se prodaja v prid družbe sv. Cirila in Metoda.
Dobiva se povsod.
Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in rama na debelo v Ljubljani, Rožna ulica št. 41

Sprejemanje učenik

v od c. kr. deželne vlade dovoljeno šolo za krojno risanje in izdelovanje oblek se prične s 1. septembrom 1909.

Marija Nachtigall-Slavčeva. Knaflova ulica št. 5.
Dobe se tudi krojni vzorci po meri.

Jstotam se sprejmejo gospice z dežele na stanovanje in hrano.

Slovenska tvrdka Združenih čevljarjev v Ljubljani

Wolfve ulice šte. 14

prilporeča slavnemu občinstvu svojo lastno konfekcijo vseh vrst obuval od enostavnih do najmodernejših sedanosti.
Ker ima društvo že več let lastno zalogo surovin prilporeča tudi izdelovanje raznih naročil točno po meri in okusu, kakor jih zahtevata moderna ortopedija in anatomija. 1525-21

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko
za prava 860-55

Puchova kolesa

Puch-Special' K 150

„Curier“-kola K 115

Najbolj. pnevmatike Reithofferjeve

Najnovjši šivalni stroji od 66 K naprej.

Za prekuvalce ista cena, kakor v tovarni.

Ker prodajam brez potnikov, vsled tega blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

Največja zaloga

moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

Podružnica: Novo mesto, Glavni trg.

Fotografski umetni zavod Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: reproduciranje, povečevanje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

Pozor! Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobni spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbna dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvare. Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z veselo spoštovanjem

1478-17

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek

v Ljubljani, Komenskega ulice št. 26.

Št. 21 161/VIII ex 1909.

3234 2

Razpis.

Pri c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani se bo de zgradilo skladišče za tobak.

V svrhu ugotovitve tega dela se razpisuje

javna ponudbena razprava

in sicer naj se predlože ponudbe

do 25. septembra ob 12. uri opoldne

pri c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani.

Natančnejši podatki so razvidni iz razgleda v uradnih listih „Wiener Zeitung“ in „Laibacher Zeitung“.

Podatke daje tudi c. kr. tobačna tovarna v Ljubljani ob navadnih urah, kakor tudi stavbno tehnični dlelek c. kr. glavnega ravnateljstva tobačne režeje na Dunaju IX, Porzellangasse 51 ob delavnikih od 10. ure do poldne do 2. ure popoldne.

C. kr. glavno ravnateljstvo tobačne uprave na Dunaju,

dne 23. avgusta 1909.

Za c. kr. sekojskega načelnika in glavnega ravnatelja:

Merkl, l. r.

Narodni dom.

Priznana najboljše in najudobnejše kegljišče

v Ljubljani, v Narodnem domu

se otvori zopet

v soboto, 11. septembra t. l.

Kegljišče je še nekaj dni v tednu preste ter se prilporeča slavnim kegljaškim klubom, da se izvolijo oglašiti čimpreje.

Točil bodem vedno najboljše delenjske in štajerske vino ter izvrstno delniške pivo. — Gorka in mrzla jedila na razpolago.

Cenjenim društvom prilporečam svojo veliko restavracijsko sobo za zborovanja in priredbo zabavnih večerov.

Se prilporeča z vsem spoštovanjem

Emil Kržišnik

restavracija.

3229-2

Kegljišče ima podlago iz linoleja in ne tlavice.